

Sevgili Nurettin,

Otuz yılı devirdik senden ayrılalı. Gel gör ki bugün dünü arar olduk. Bu bir yerde bizlerinde hataları sonucu bir özlem. 1977’lerde taşıdığımız örgütsel bilinç artık birçok yoldaşında yok. Yıllar 12 Eylül yapanların istemlerini onamış gibi adeta. Sen bunu bilmiyorsun ama ülkemiz benzer ülkeler ile birlikte bir yapılanmadan geçirildi. Sovyetlerdeki geri dönüşüm sonrası emperyalizm tek kutupluluğunu tek merkezliliğe dönüştürdü adeta. Önce kendi cephesindeki “olumsuzlukların” merkezini onarmaya çalıştı. Kendi “çocuklarını” yönetimde etkinleşmesi için gerek askeri darbeler, gerekse yasal yöntemlerle değişimler yaşattı. Kapitalistler, Sovyetlerin sosyalizm bayrağını dalgalandırdığı, proletarya diktatörlüğünü hâkim kıldığı dönemlerdeki devletin “sosyal” yanlarını ön plana çıkartmış ve özellikle metropollerde kendi ülke halklarına görece demokrasiyi sosyal devlet politikası içinde yaşatmaya çalışmışlardı. Emperyalizm ekonomik ilişkilerini siyasi ilişkilerle sağlamlaştırmanın yollarını ararken, Sosyalist ve demokrasinin hâkim olduğu ülkelerdeki gelişmeleri de yakından takip etmiş ve buralarda işbirlikçi yaratmaya çalışmışlardır. Bu çalışmalar içinde sosyalizm ve demokrasi anlamıyla zaaf gösteren yerlere sinsice kendi unsurlarının yerleşmesine olanak tanımış ve kapitalizmden komünizme geçiş sürecini yaşayan sosyalist ülkelerde devletin kapitalist restorasyonunu yapmalarına neden olmuştur. Partiler ve iktidardaki organlar içinde çıkarıcı unsurları ön plana çıkartarak meta üretiminin ve burjuva ilişkilerinin tekrar ön plana çıkmasına olanaklar sağlamıştır. Zaten Kapitalizmden Komünizme geçiş süreci olan ve sınıfların var olduğu Sosyalizm bu çelişkiyi kendi içinde de barındırıyordu. Egemen sınıf olarak proletarya devleti elinde bulundurmanın önemini sınıf olarak göremeyince yani bilinçli sınıfsal tavır gösteremeyince devletin de dönüşümü sancılı ama kolay olmuştur. Lenin ve Stalin ile başlayan sosyalizm süreci Faşist Almanın saldırıları, ulusların bağımsız devletler oluşturması ve bu devletlerde ulusal anlamda burjuva etkilerin ön planda olması, Sovyetlerde devlet örgütlenmesi kapsamında Rusya’nın “egemen” ve ön planda olması devletin dönüşümünün ana kaynaklarını oluşturmuştur. Kapitalizm en son aşaması olarak emperyalizm dönemini yaşarken işçi sınıfı kendi bağımsız devletini kurmayı, egemen burjuva devletlerini parçalamaya ve kendi devlet mekanizmasını kurmaya çalışma süreçlerini Manifestonun ilanından beri önünü kesmeye çalışan sınıf içi burjuva hainlerin çabaları sonucu, reformizm, revizyonizm ve oportünizm adını verdiğimiz çabalar ile önleri kesilmeye çalışılmıştır. Bir de devrimini yapan ülkelerde yukarılarda yetkisi olan kişilerin sosyalizmden saparak burjuvaziye hayat tanımaya çalışan unsurlar bugün bir yandan Troçki yandaşları diğer yandan ise AB komünist partileri etrafında ideolojik saldırılarına devam etmektedirler.

Sevgili dostum, tüm bunlara bağlı olarak kapitalizm bir önemli krizini daha bugünlerde yaşamakta. Hem de tam merkezlerinde bunun acılarını çekmekte. En büyük ama en çok borcu olan ABD merkezli ekonomik ilişkiler o kadar sallanmakta ki, bunlara bağlı ülkelerdeki olumsuzluklara cevap veremez duruma gelen ekonomileri kendi metropollerindeki sorunlar nedeniyle bocalamaktadır. O kadarki bu kriz 1929 krizine son derece benzerken eşitsiz gelişen kapitalist ilişkiler nedeniyle yeni bir paylaşım savaşına neden olabilecek güçte bir kriz olarak devam etmekte. Bildiğin gibi savaşlar politikanın silah aracı kullanarak devamıdır. Yani savaşlar emperyalist politikalın doğal sonucudur. Pazardan hak talep eden ve gelişen emperyalist ülkeler hak etmediği pazara sahip emperyalistler ile pazarlığa oturduğunda iş silahla devam edebilmektedir. Bunun acılarını ise hep halklar çekmiş ve böylesi bir acıyı bir kere daha çekmek gibi risk ile karşı karşıya bulunmaktayız.

Bu arada Nurettin’im bizim cephede ise işler pek hoş olmasa da iyi gelişmeler olacak gibi gözüküyor. İşçi sınıfı krizin yükünü kabul etmiyor. Bu nedenle örgütlü olduğu sendikalarda ve mahallelerde bunun yollarını arayan toplantılar yapıyor. Anadolu’nun çeşitli illerinde ortak davranış modelleri yaratmaya çalışıyorlar. “Bilinçli” unsurlar 2001 krizi gibi işi bir kurum veya kişiye havale etmeden kendi programlarını oluşturmanın şartlarını oluşturmaya çalışıyor. Devletin işlerini yapmayı temel uğraşı

olarak kabul eden hükümet yaklaşan yerel seçim nedeniyle göz boyamanın yollarını ararken önemli potlar kırıyor demeyeceğim ama kendi anlayışlarını ortaya koymaya devam etmekte. O kadar ki ırkçı “milliyetçi” söylemleri ön plana alarak, yılların ulusal sorunu olarak yaşadığımız sorunları katmaya ve ulusların kendi haklarını tanıma kapsamında Kürt ulusu üzerinden saldırgan politikalar üretmeye çalışmaktadır. Ulusal sorun ile Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin (UKKT) hakkı ne yazık ki iç içe geçmiş vaziyette. Oysa ayrı anlamları olan ve asıl olarak her ikisinin de kalıcı çözümü devrime bağlı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. UKKT hakkı ancak burjuva temelde çözümlerse her şart altında olabilecek bir şeydir. Kapsamı da burjuvadır. Bu arada bağımsızlık ve demokrasi süreci devrimden kopartılmış olarak gündeminde seyrini sürdürmekte. Oysa antiemperyalist ve demokrasi süreçleri kalıcı olarak devrim ile sosyalizmin ilanı ile çözüm sürecine girer. Bu gün için ulusal sorunlar işçi sınıfı mücadelesinin önünde yer almaktadır. Yapılanlarda ancak bu kapsamda ki gelişmeler olmaktadır. Siyaseten işçi sınıfı elbette ulusal sorunu ve UKKT ile ilgilenmelidir. Ancak mücadelesinin temeline koyması ve her türlü sorununu buna bağlı olarak ele alması, işte buralarda önemli hatalar yapılmaktadır, Nurettin'im.

Bizler yaşadıklarımızdan dersler çıkartarak yolumuza devam etmesini bilen kişileriz. 80 Öncesi yaşadıklarımız her boyutuyla önemlidir. Örgütsel, eylemsel ve ideolojik olarak yaşadıklarımız diğer dünya halklarının yaşadıklarından belki de çok daha fazladır, tabii Sovyet sürecini ayrı tutarsak. Bugün için birçok insan “Amerika’yı yeniden keşfedercesine” önlerini açacak çabalar içinde. Bazıları ise işi öylesine ilerletiyor ki kapitalizmin emperyalizm dönemi değil de daha başka bir aşamasına geçildiğini düşünüyorlar. Ve tüm bunlara rağmen sadece Marks ile yetinmenin teorisini yapıyorlar. Sovyet dönemi ve sosyalist, demokratik halk iktidarları bir kenara itiliyor. Lenin'in emperyalizm değerlendirmesi “küreselleşme” ile farklıymış gibi dayatılmaya çalışılıyor. O kadar olumsuzluklara rağmen ideolojik olarak Marksizm ile Leninizm'i bir arada değerlendirip bu konuda insanların önünü aşmaya çalışanlar da yok değil.

Yalnız bir şey var ki Nurettin tüm bu çabalarda örgütlenme bir kenara bırakılıyor. Olumsuzluklar zaten bir yerde buradan başlıyor. Bizler 70 sonrası Denizlerin ve Mahirlerin katledilişinin üzerinden birkaç sene geçmesine rağmen ilk iş olarak ideolojilerimizdeki aksaklıkları gidermeye çalışırken gençlik başta halkın örgütlenmesi için çeşitli organlar ve yapılar kurmaya çalıştık. Devrim bu ülkede olacaksa ve bunu da işçi sınıfının ideolojik ve pratik önderliği ile başarıya götüreceksen ilk iş işçi sınıfının önderlerinin örgütünü yaratmak olmalıydı ve bu görevi de hayata geçirmeye çalıştık. Gençliğin ileri örgütünün yanı sıra onları da içinde barındıracak bir parti kurulmasına çabaladık. Adına da inşa örgütü ön adını ekledik. Sınıf ve diğer halk kesimleri içinde örgütlenmeler oluşturmaya ve halkın sorunlarını da bu örgütler vasıtasıyla çözmelerine önderlik etmeye çalıştık. Devleti faşist olarak değerlendirdiğimizde halkı ve örgütü korumak için her türlü olanakları kullandık. Sen ve senin gibi nice yiğit insanı bu çatı altında toplayarak halkı örgütlemeye çalıştık. Sonra Emperyalistler uluslar arası anlamda dünyayı yapılandırmak için, kendi işbirlikçilerinin nihai ağırlıklarını koyabilecekleri devletler organize etmeye çalıştı. Bunu yaparken metropollerde halklara belli etmeden yarı ve tam bağımlı ülkeler olan ve bugün “gelişmekte olan ülkeler” olarak adlandırılan yerlerde devletin esas unsuru olan askerin yönetime gelmesi ile oluşan “demokratik” çatlaklar onarılmaya çalışıldı.

Sevgili Nurettin bu süreçte binlerce devrimci askeri kışlalarda hapis kaldı. Halk resmen işkencelerden geçti, bir kısmı cezaevlerinde, bir kısmı ise dışarıda ama sokağa çıkma yasakları, basında sürekli sansür, her an herkes içeri girme tehlikesi ile yaşadı bu yılları. Ama sınıf mücadelesi yine bir şekilde yürüdü ve gelişmeye başladı. İnsanlar sendikal haklar ve ekonomik talepler için Binlerle Ankara'ya yürüdü, önleri askerler ile kesildi ve sendikalardeki ağalar vasıtasıyla bu işten yan çizdiler. Bahar eylemleri denilen sendikal eylemler ile hak arama mücadeleleri yükseldi ama yine tıpkı 80 öncesi sendika ağalarının yaptığı gibi işçileri denetleyemeyeceğini anlayan sendika yöneticileri işçilerin taleplerinden önemli tavizler verdirerek eylemleri zaafa uğrattılar. Her dönem sendikalar ve işçi sınıfı

içindeki burjuva karakterdeki kişiler ihanetlerine devam ettiler yoldaşım. Devrimci ve sınıftan yana olan kişiler ise yasal sendika kanunları karşısında doğru politikalar üretemeyince bu işler de yoluna giremedi.

Artık 1 Mayıs'da insanlar ortak davranmaya çalışıyor, ama devlet o kadar tecrübelendi ki Nurettin 1 Mayıs'da tüm şehir hapishanelere çevrildi. İnsanlar işlerine gidemez oldu. Ama yinede sokakta da olsa kutlanıyor 1 Mayıs.

Evet, tüm bunlarla birlikte gelen kapitalizmin krizi işçilerin gözünün de açılmasına neden oldu. Sendikalar, emekçi örgütleri, kamu çalışanların örgütleri ortak platformlar oluşturarak bu krizin yükünü yaratanlara yüklemenin yollarını bulmaya çalışıyor. İşte bu önemli bir gelişme. Her şeye rağmen işçiler ve halk kapitalizmi anlamaya ve onun yarattığı sorunları anlayıp ters tepmesine çalışıyor.

Sevgili Nurettin, Senin şahsında yoldaşlarımla konuşmuş oluyorum. Şeref, Şefik, Mustafa, Ekrem, Erdal, Namık ve yüzlercesi ile. Hepiniz göz nurumuzsunuz, şerefimizsiniz.

Yalnız yaşayan insanlarımıza da sormak isterim, her eylemden sonra, okullarımıza, semtlerimize, iş yerlerimize yapılan saldırıları püskürttükten sonra, her birinizi toprağa verirken ellerimizi yumruklar sıkılı bir şekilde inanç ve kararlılıkla yaptığımız “kanlarınız ve şerefleriniz” üzerine yeminler. Bugün neleri ifade ediyor? Bugün geriye dönüp baktığımızda hiç bunlar hatırlanıyor mu? Yaşlarımız ilerledi diye inançlarımız gerilememeli, saçlarımız ağardı veya döküldü diye onlardan vazgeçmemeliyiz. Hayat bizleri olgunlaştırırken halklara ve insanlığa yapılan her saldırıda her birimiz birer “çınar” olmalıyız. Onu yıkacak hiçbir fırtına olmamalı.

Seni inancın, mücadelen, kararlılığın ve sevginle anıyorum.

Hepinize devrimci, sevgi ve saygılarımla.

18 Kasım 2008

Atilla Altaylı

Onları anmak ve bugünü anlamak, (17 Kasım 2012 İstanbul, Atilla Altaylı)

18 Kasım 1977 Nurettin Altaylı faşist saldırı sonucu kaybettiğimiz gün. Toplumsal mücadelenin gençlik ve halk önderleri devletin ve faşistlerin hep hedefi haline gelmiştir. Siyasi mücadelede önemli anlar olan bu önderlerin saldırı ile karşılaşmaları ve öldürülmeleri halk ve gençlik mücadelesinde unutulmazlar arasında yer alır.

Samsun halkının 12 eylül öncesi mücadelesinde Nurettin de önemli kişilerden biridir. O her mücadelede adından bahsettiren ve halkın örgütlenmesinde yer almış bir önderdi. Onları yani yitirdiğimiz değerli insanları anarken günün mücadelesine ışık tutacak geçmiş deneyleri ve yaşamı ortaya koymak gerekir ki, hem bu kişileri anlamak hem de günümüzde onları yaşatmanın anlamını ortaya koymuş oluruz.

80 Öncesi mücadelenin önemli yanı halkın ve gençliğin örgütlü mücadele içinde olmasıdır. Nurettin işte bu dönemde gençliğin ileri örgütü olan genç komünistler birliği bünyesinde gençliğe ve halka önderliğin gereğini yapmaya çalışmıştır. Hatta bu konuda elde ettiği adımlar ve gelişmeleri örgütlenmenin araçları içinde daha verimli ilişkilere çevirmiş ve Samsun'da devrimci örgütlenmeyi

geliştirmiştir. gençlik her anlamda yarattığı örgütlenmenin en nitelik ve ileri yapısıyla genç komünistler birliği içinde yürüttüğü örgütlenme ile kadro ve kitle çalışmasına önderlik etmiştir. Bu en fedakar ve bilinçli gençler ile hayata geçirilmiş ve üretim, eğitim ve hizmet alanında sistem içindeki tüm sorunlarına çözüm arayışı ve mücadele içinde örgütlenmenin gereğini yerine getirmişlerdir.

Örgütlenme sınıf içinde hem kadro hem de kitle yaratmak için gerekli araçlardan olduğunu bilen Nurettin öğrenciliğinin yanı sıra örgütlü mücadelesini de yürütmüştür. Bunu ilkeli ve kararlı mücadelesi ile yarattığı ilişkiler içinde adım adım örgütlü mücadeleyi örmesi ve insanlığın kurtuluşu yolunda sosyalizme ulaşmanın aracı olarak genç komünistler birliğini önemsemiş ve buradaki ilişki ve çalışmalarıyla araç da olsa esas yapı olan partisini güçlendirmeye çalışmıştır.

Bugün bu çalışmalardan çıkartılacak dersleri günümüz mücadelesine taşımak ve örgütlenmenin gereği olarak ileri ve sınıf bilinçli kişilerin önünü bugünkü pratik ile birlikte açmak, mücadelenin yanı sıra bunları aktarmak ile olanaklıdır. Her örgütlü mücadelenin gelişmesi ve yapısı gelişmelere bağlı olarak değerlendirildiğinde önemli birikim ve çalışmaları içerdiğini de görmeliyiz. İşte Nurettinlerin ve diğer yoldaşların mücadelelerinde bu anlamıyla çıkartılacak dersleri her adım ve çalışmalarımızda ortaya koymalıyız.

Nurettin Altaylı THKO Genç Komünistler Birliği bünyesindeki çalışmalarına üniversite öğrencisiyken katıldı. Gençliğin ve halkın örgütlenmesinde örgüt bilinç ve disiplinini marksist leninist klasikler içinde öğrendi. Hayat içinde öğrendiklerini pratikleştirerek gününün şartlarına göre işlevleştirmeye çalıştı. Öğrendiklerini yoldaşlarıyla tartışmak, pratik içinde yaşadıklarını teorik bilgisiyle gözlemleyerek bilincini geliştirmek çalışma tarzı oldu. Her eylem ve çalışmadaki önderliğini çalışmaların içinde olmak ve örgütlü çalışmak ile sürdüren Nurettin Samsun halkının ve devrimcilerin sevgisini ve güvenini haklı olarak kazandı. O kadar ki ideolojik olarak kapitalist emperyalist siyasetin bir parçası olduğuna inandığı "TKP" taraftarları bile Nurettin'e her bakımdan güvenmekte ve saygılarını ifade etmekteydiler. Bu şunun için önemliydi, gerçek devrimciler ve önderlere karşı devrimin unsurları bile saygı göstermektedir, Nurettin de işte bunun gereğini her çalışmasında ortaya koymuştur.

İşçiler, köylüler, halk ve gençlik içinde o kadar iyi ilişkiler yaratmıştı ki, önderliğin ve komünistliğin yaşayan bir örneğiydi.

Gençliğin örgütlü gücünün önemi 1970lerde yaşanan pratik ile kendisini göstermiştir. Nurettin'in de içinde olduğu örgütlenme daha sonra partileşmeye bağlı olarak gençliğin komünist örgütü olarak siyasi mücadelede önemli sorumluluk ve görevler yerine getirmiştir. Gençliği bir yandan siyasi olarak antifaşist, antiemperyalist kitle örgütlerinde örgütlerken, işyerleri, sanayi ve atölyelerde çalışan gençliği ve çırakları ekonomik demokratik mücadele içinde örgütlemeye ve var olan sendikalarda, öğrenci gençliği de okullarda mesleki demokratik temelde gençliğin örgütlenmesinde önderlik etmiştir.

Bugün 2012 18 Kasım'ın da Nurettin'i bir kere daha anarken; tüm bu yaşanan örgütsel ve siyasi mücadelenin tecrübe ve deneyleri mücadele ve örgütlenmelerin önünde günün sorunlarına cevap olacak ve devrim mücadelesine gençliği hazırlayacak bilgilerin ortaya konması gerekirdi.

Geçmiş ve günümüz siyasi mücadelesinde yitirdiğimiz tüm yoldaş, arkadaş ve yiğit devrimcileri Nurettin'in şahsında bir kere daha saygı ve sevgiyle anıyor, onların mücadelesi günümüz mücadelesine ışık tutacaktır.

Selim Açı, "Bitmedi Daha" adlı anı kitabında 1974 ya da 1975 yılında yüksek okulların açılışı öncesinde Ankara Devrimci Yüksek Öğrenim Derneği (ADYÖD) ya da Ankara Yüksek Öğrenim Derneği (AYÖD) olarak yaptıkları planlamaları da yazar. Bu yazılanlara göre Yükseliş için derneğin

tasalanmasına gerek yoktur; çünkü Yükseliş'te ... ve Nurettin Altaylı vardır ve onlar gerekenleri nasılsa yapacaklardır.

Dönem çoktan beridir; gençliğin yeni bir dünyayı ve yeni bir hayatı talep ettiği ve bu talep için tüm enerjisini kullandığı, tüm fedakarlığı gösterdiği ve hayatın normal akışından kolaylıkla vazgeçebildiği bir dönemdir.

Ve çok açıktır, yeni bir hayat sadece üniversitelerde yüksek okullarda, liselerde örgütlenmekle, mücadele etmekle kurulamaz. Yeni bir hayat talebinin işçilerde, köylülerde, tüm ezilen sınıf ve tabakalarda yükselmesini sağlamak, bu alanlarda da örgütlenmek gerekir.

Ve birçok yüksek okul öğrencisi, sadece anlık ya da dönemsel bir eylem, bir etkinlik, bir çalışma için diğer sınıf ve tabakaların yaşam alanlarının içine, onların semtlerine, fabrikalarına, tarlalarına gitmekle kalmaz; okullarının dışına çıkarak, mezun olduklarında sahip olabilecekleri olanakları unutarak kaderlerini birleştirdikleri sınıf ve tabakaların içinde çalışmaya, örgütlemeye, örgütlenmeye başlar. Bu kararı almak okunması ya da yazılması kadar kolay değildir. Henüz sadece bir tahayyül olan ve bu nedenle gerçekleşmesine ve nasıl olacağına ilişkin bir çok belirsizlik, muğlaklık, müphemlik içeren bir gelecek için, yüksek okul aşamasına varmış iken sahip olunandan daha iyi olacağı hemen hemen kesin olan bir gelecekte vazgeçebilmek, genç olmanın yanı sıra çatal bir yürek ve yeni bir dünya, yeni bir hayat tahayyülüne tam bir inanmışlık ve bu amaçla mücadele etmeye adanmışlık gerektirir.

Nurettin Altaylı, yeni bir hayata inanmış ve kendi yaşamını adanmış, o çatalyürek gençlerden biridir.

Soyadlarının aynı olmasına karşın bir akrabalıkları olmayan Atilla Altaylı, yayınlanmamış anılarında Deniz Gezmiş'lerin hakkında idam kararının verilmesi sonrasında, Nurettin Altaylı'nın lisede idamların durdurulması için bir imza kampanyası yürüttüğünü yazar. İki Altaylı, birbirinden habersiz aynı lisede okumaktadır ve bir gün bir öğretmeni lisede aynı soyadı taşıyan bir "anarşist" olduğunu Atilla Altaylı'ya söyler. O dönemde tanışmazlar ama Nurettin Altaylı, daha bıyıkları terlememiş iken kayıtlı ve tescilli bir "anarşist"tir.

İki Altaylı'dan Atilla olanı İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesini, Nurettin olanı Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi Kimya Bölümünü kazanır. Ve aynı tahayyüle sahip ve aynı topraklarda olanların yolları ister istemez günün birinde kesişir.

"Samsun'da devrimcilerin genellikle oturduğu, tartıştığı, sohbet ettiği ana mekânlardan olan TÖB-DER lokalinde otururken bir arkadaş benimle aynı düşünceleri paylaşan bir kişinin daha Samsun'da olduğunu ve Çiftlik Caddesinde bir dükkana takıldığını, adının da Nurettin olduğunu söyledi. O güne kadar hiç tanımadığım ama adını daha önce mezun olduğum okul müdür yardımcısından da duyduğum Nurettin ile ilk karşılaşmam bu süreçte oldu. O dükkâna gidip kendisi ile tanıştığımda adeta bir ateş parçası ile karşılaştığımı anladım. Ondan sonra ancak ölümün ayıracağı bir arkadaşlık başlamıştı. İlk yaptığımız Samsun ile kimin daha sıkı ilgilenmesine karar vermek oldu. Ankara'da okuyan Nurettin (Yükselişte bulunan Ankara Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi – ADMMA) bu

konuda daha uygun idi ve öyle yaptık. Esas olarak Nurettin olmak üzere Samsun ile ikimiz de ilgilenecek ancak örgütsel ilişkileri o sağlayacaktı.”ii

Nurettin giderek Ankara ve ADMMA mücadelesinden daha çok Samsun ile ilgilenmeye başlar ve alanı gençlik olmaktan çıkar. O örgütlü bir devrimcidir. “ Aldığı sorumluluk gereği memleketi ve çevresinde gençliği de aşan örgütlenme içine giren Nurettin bölgedeki fabrika ve iş yerlerinde, baraj inşaatlarında, kırsal alandaki köylü mücadelesi ve yaşamında yer almaya başlamış ve şehirdeki fabrika ve resmi kurumlardaki emekçi örgütlenmesine başlamıştır.”iii

Özellikle belirtmek gerek: Bu dönemde, aynı zamanda sol içinde kavgalar, çatışmalar yaşanmaktadır ve Nurettin Altaylı sol içinde kavga ve çatışmayı reddeden her zaman tartışma ve ikna sınırları içinde kalmayı savunan bir çizgi izler, Ek olarak aynı tarafta olduklarının mücadelesini, kim olduklarına bakmaksızın destekler.

İzlediği bu çizgi ile dostlarının sevgisini ve saygısını kazanır, düşmanlarının nefretini...

Zor zamanlardır; Atilla Altaylı Mart 1977’de İstanbul’da vurulur, tedavi ve iyileşme sürecini Samsun’da yaşar. Bu dönemde iki Altaylı daha da yakınlaşır: Siyasetin ve Samsun’un sorunlarını tartışır, birlikte kararlar alırlar. Takvimler, 18 Kasım 1977’yi göstermektedir. O günü Atilla Altaylı aşağıdaki gibi anlatır:

“Ameliyat sonrası ciğerlerim temizlenmişti ve en ufak sigara dumanı bile beni son derece rahatsız ediyordu. Hatta hastanedeyken bir gün elinde sigarayla odama giren doktoru eleştirmiş ve sigarasını söndürtmüştüm. Eve gelenleri resmen kovar olmuştum. Nurettin ise benim rahatsız olmamam için balkona çıkıyor ve sigarasını içip öyle içeri giriyordu. Bu beni rahatsız etmiş ve arkadaşşıma bu zulmü yapamam demiş ve de olmaz bir şey yaparak sigaraya başlamışım. Hem de vurulduğumda üzerimde olan 1 dal eksiğiyle Bafra sigarasıyla. Eve iki üç günde bir gelen Nurettin yine güzel bir sonbahar günü (18 Kasım 1977) yanıma gelmiş ve sohbet ediyorduk. Ben dışarı çıkmak ve biraz yürümek istediğimi söyleyince gençlerin toplandığı “Goldfinger” kahvesine kadar yürüyelim dedi. O günler aynı zamanda yerel seçim arifesiydi ve Samsun’da tüm sağ partiler bağımsız aday olan ve gerici- şeriat siyasi anlayışa sahip bir kişiliği olan Kemal Vehbi Gül için çalışıyordu. (yıllarca belediye başkanlığı yapan bu kişi Mustafa Kemal’e hakareten yargılanmış ve belediye başkanlığı görevinden aldığı bu ceza sonrası ayrılmak zorunda kalmıştı). Faşistler de tüm kadroları ile onların seçim bürolarında toplanıyor ve büroyu halka ve gençliğe karşı saldırı üssü olarak kullanıyorlardı. Bizim gideceğimiz kahve ise Çiftlik Mahallesi idi. Bu kahve siyasi olarak bizimle aynı görüşte olan kişilerin takıldığı bir yerdi. Çiftlik Mahallesi genel olarak CHP’li idi ve tüm seçimlerde oyların hemen hemen %70 i CHP’ye çıkardı, geriye kalan %30 u ise AP yandaşıydı. Ağabeyim de bizimle yürüyüşe katılmış ve sohbet ederek Çiftlik mahallesine gidiyorduk ki Samsun Sanat okulunda okuyan bir genç gelip Nurettin’in kulağına bir şeyler fısıldadı. Konuşma sonrasında Nurettin bana dönerek beni eve bırakacağını söyledi. Nedenini ise Çiftlik Mahallesi ana caddesi köşesinde Kemal Vehbi Gül’e ait seçim bürosunda toplanan faşistler olduğunu, etrafı tehdit ve saldırgan tutumlarıyla rahatsız ettiklerini ve bana bir zarar gelmemesi için eve bırakacaklarını ondan sonra kahveye gidip arkadaşlarla ne yapacaklarına karar verecekleri olarak açıkladı. Ben de eve tek başıma gidebileceğimi söyledim ama kendisini savunabilecek bir şeyin yanında olup olmadığını sordum. Arkadaşların getireceğini söylemesi üzerine ağabeyim ve

Nurettin'den ayrılarak akşam 5 gibi kahvede buluşmak üzere tek başıma eve döndüm. Yaklaşık 3 saat sonra yani 4.30 gibi ağabeyim telefon ile beni arayarak dışarı çıkmamamı ve bir çatışma olduğunu, Nurettin'in de yaralı olduğunu söyledi, yarasının da önemli olmadığını müşahade için hastanede bulunduklarını ifade etti. Gece eve geç gelen ağabeyim sabaha kadar hastanede yatacak olan Nurettin'in pek iyi olmadığını - beni tedirgin etmemek için - merak etmemem gerektiğini söyledi. Sabaha karşı saat 5 gibi kapı çaldı ve annemin açtığı kapıda ağlayan arkadaşlar ile karşı karşıya geldiğimde Nurettin'i kaybettiğimi anlamıştım. O an içimde bir yoldaşımı daha yitirmenin perişanlığı ile açık karın ameliyatım olduğu halde hemen dışarı çıktım. Hastane önünde toplanan arkadaşlarım ile gözlerimiz yaşlı ne yapacağımız ve nasıl bir cenaze töreni ile son görevimizi yerine getireceğimizi konuştuk. Samsun'da böyle bir cenaze ilk olacak idi. ..

Yerel Seçim dönemi olduğu için CHP dâhil tüm sol gruplar bu eyleme katıldılar. Cenazeye yaklaşık 50 bin kişi katılmıştı. O yıllarda CHP içinde demokrasi düşüncesini savunan çok insan vardı ve bunlar aynı zamanda partinin de ileri gelenleriydi. Cenazeye katılan herkes kendi sloganlarını haykırdı. Bu arada naaşı başka bir araç ile taşınsa da Nurettin'i iyi tanıyan babam aracını vermeyi kendisi teklif etti.. Nurettin'i iyi tanıyan babam aracı vermeyi kendisi teklif etti. Cenaze için Ankara, Tokat, Amasya, Çorum ve birçok ilden yoldaşlar ve arkadaşlar gelmiş ve Samsun'u o gün afişlerle donatmıştık. Bu arada sağlığım nedeniyle cenaze törenine kısa süre katılıp eve dönmek zorunda kalmam beni oldukça rahatsız etmiş ama gerçekten de yapacak bir şey de olmadığı için kabul etmiştim.”iv

Nurettin Altaylı; bu çatal yürekli, bu kendini yeni bir dünyaya tereddütsüz adayan delikanlı, yaşamına ve mücadelesine layık bir biçimde uğurlanmıştı.

Ama Nurettin Altaylı'yı uğurlamak bu kadarla kalmadı. Bir yıl sonra 1978'de Samsun'lu yoldaşları Faşist Katliamları Protesto kampanyası düzenlerler. Kampanyanın sloganlarından biri Nurettin Altaylı'yı katleden katillerin tutuklanmasıdır. Ankara'daki ve Yükseliş'teki yoldaşları da hem kampanyaya hem Nurettin Altaylı'nın anılmasına destek verir.

18 Kasım 1978 günü, Nurettin Altaylı'nın defnedildiği köyündeki evinin önünde toplanılır, konuşmalar sonrasında köy mezarlığına kadar arabalarla gidilme kararı alınır. Polis, arabaların önünü keser ve arabadan indirdiği iki genci tartaklar. Yoldaşları ve aile kararlıdır, bu kararlılığı gören polis yolu açar.

Nurettin'in mezarı başında, bir yoldaşı faşizme karşı mücadeleyi ve Nurettin'in mücadelesini, babası ise Nurettin'i anlatır. Köye arabalarla dönülmez, pankartlar açılarak yürünür ve köyde yapılan bir konuşma sonrasında Samsun'a geri dönülür.

19 Kasım 1978 akşamı, 1000'i aşkın kişinin katılımıyla “Devrim Şehitlerini ve Nurettin Altaylı'yı Anma Gecesi” yapılır. Gecede, faşizm ve faşist saldırılar lanetlenir, gençliğin, örgütlenmenin önemi vurgulanır. Nurettin'in babası ve Yükseliş'ten hem arkadaşı hem yoldaşı Nurettin'i anlatır. Geceye katılan tüm aile “Oğlumuzu unutmadınız!” diyerek, geceyi düzenleyenlere teşekkür eder. Gece, gençlik örgütünün tiyatrosunun oyunu ve Devrimci Halk Türküleri topluluğunun söyledikleri türküler, devrim yolunda gidenlerin slaytları ve sloganlar ile sürer gider ve sonlanır.

Gece sonlanmıştır ve katılanlar dağılmak üzeredir. Polis, Ankara'dan gelenleri alacağını söylemiş ama ne buna izin verilmiş ne de polis geceye alınmıştır. Gece dağılırken polis havaya ateş açar ve kendilerine ateş edildiğini söyleyerek saldırıya geçer. O sırada Ankara'dan bir gençlik önderi, Ankara'ya dönüşü organize etmek üzere minibüs şoförüyle dışarı çıkmıştır. Sivil polisler bu gençlik önderini karga tulumba araçlarına alıp bir karakola götürürler. Karakoldaki görevli polis memurunu uyarmayı ihmal etmezler: "Bu bizim, gelip alacağız!"

Karga tulumba alınan devrimcinin üstü başı çamur içindedir ve ıslanmıştır. Sivil ekibin karakoldan ayrılması sonrasında, görevli memur, "Üstün başın çamur, gel şu sobanın başına, onlar gelene kadar ısın!" der. Gözaltındaki öyle yapar. Görevli "Nerelisin?" ile başlayarak sohbeti ilerletir ve sonunda ekler: "Bu ekip namı yıldırım ekip. Bunlarda her şey var. Bunlara nasıl bulaştın? Keşke böyle olmasaydı. Bunlar buradan seni alacaklar ve kendi özel yerlerine götürüp ezecekler. Üzerinde not gibi şeyler varsa sobaya at!" Gözaltındaki bu söylenenleri de yapar; üzerinde ne kadar not varsa sobaya atar. Memur "Bunları bulsalardı, herhalde öldürürlerdi!" der. Devrimci memura teşekkür eder.

"Yıldırım ekip" karakola geri döner, yanlarında minibüsün şoförü de vardır. İkisinin de gözlerini bağlarlar ve o meşhur Renault'lardan birinin arka koltuğuna yatırarak bir bodrum katna götürürler. İkisini bir araya koyarlar. Aynı yerde ama başka bir bölümde, uyuşturucudan alınan üç kişi daha vardır. Diğer üç kişiye elektrik verirler ve sıra Ankaralılarına gelmez. Ertesi sabah, Samsunlu bir devrimci yemek getirir. "Ben Nurettin'in babası ile geldim. Baba önce valiye gitmiş, sonra Emniyet Müdürüne gelmiş, şu an yukarıda onunla konuşuyor, sonra sizin yanınıza gelecek. Ben 5 dakikalık izin aldım." diyerek durumu anlatır ve gelen polisler tarafından yukarı çıkarılır.

Biraz zaman geçince baba gelir. Duruma çok üzülmüştür: önce bu üzüntüsünü belirtir ve ekler; "Anneniz sizler için dualar okuyor ve ağlıyor!" Gözaltındakilerden devrimci olanı da ağlamamak için kendini zor tutmaktadır. Yine de cevap verir: "Ben devrimciyim, başa gelen çekilir! Ama yanımdaki arkadaş, şoför. Çocuklarının nafakası için çalışıyor, kendimden çok ona üzülüyorum." Baba, "Bu belediye başkanı Nurettin'i öldürdü. Sizin ölmemeniz için ben her gün geleceğim sizin ölmemeniz için!" der ve gider.

Samsunlu arkadaşlarının ve babanın sahiplenışı gözaltındakilerin moralini düzeltmiştir. Sorgularını beklemektedirler ama o gün de sorguya alınmazlar. Arada kapıdaki görevliye ne zaman sorgulanacaklarını bile sorarlar. Ama cevap alamazlar.

Baba ertesi gün yine saat 10'da gelir. Hiçbir şeyden ya da kimseden korkmamaktadır. "Sizlerin ölmenize izin vermeyeceğim" demektedir. "Cumhur Reisi'ne" telgraf çekmiş ve "Bu çocukların öldürülmesine izin vermeyin!" demiştir. Baba gider ve sorgu yine kalır.

"Babamız" - bu sözcük sorgudaki devrimcinin kendi ifadesidir - 3. gün yine gelir. Yanında yiyecek ve su getirmiştir. Ama bu kez morali bozuktur; "Vali söz vermişti, sizleri çıkarmaya! Ama siz buradasınız! Beni kandırdı!" deyip üzülmemektedir. Şoför de artık arayışa girmiştir! Söz alır ve

“Benim amcam, Emniyet Genel Müdürü’nün koruması,,, Onun haberi olsa bizi bırakırlar!” der.

3. gün de geçer. Dördüncü günün sabahı, ifade, parmak izi ve tüm emniyet şubelerine ziyaret sonrasında Adliye’ye götürülürler. Savcı tutuklama ister ama hakim sanıkları salıverir.

Samsunlu yoldaşları, Ankaralı devrimcinin şöförle birlikte dönmesine, tekrar gözaltına alınabilir düşüncesiyle izin vermezler ve şehir dışından otobüse bindirerek Ankara’ya gönderirler.

Nurettin Altaylı ölümünün ilk yıl dönümünde tüm baskılara karşın anılmıştı ve ailenin ve özellikle babanın tavrı ve yoldaşlarını sahiplenışı tam bir insanlık dersi niteliğindeydi. Baba ve aile, bu tavırları ile iki yıl sonra ülkeyi boğmaya başlayan karabasan günlerinde; evlatlarını her koşulda sahiplenen ve onların hayatta kalmasını ve çoğunun hayata tutunmasını sağlayan ailelerin tavrının ne olacağını net olarak göstermişti.

Kuruluş kongresini 2 Şubat 1980’de yapan Türkiye Devrimci Komünist Partisi (TDKP) Nurettin Altaylı’yı partilerinin Onur Üyesi olarak kabul eder.

1.1.1954’te Samsun’da babanın subay olduğu bir ailenin 4 çocuğundan ikincisi olarak doğan ve ilk devrimci eylemini Samsun Ondokuz Mayıs Lisesinde yapan Nurettin Altaylı, amcasının oğlu ve DEV – GENÇ’li Yusuf Altaylı’nın etkisiyle yeni bir dünya arayışına ve yeni bir hayatın peşine düşer. Ve 23 yıl, 11 ay, 18 gün süren kısacık yaşamıyla, dünya ve ülke halklarının eşit, özgür, dayanışmacı ve sınıfsız bir hayat mücadelesinde onurlu yerini alır ve ölümsüzler arasına katılır.

Nurettin Altaylı bugüne dek, olanaklı olan hemen her yılda anıldı ve anılmaya devam edecek.

Onların her biri bugüne bırakılan anı gibi,

Nurettin için arkadaşlar bir anı kitabı çıkarmayı önerdiklerinde dünden bugüne kaybettiğimiz her biri değerli insanlarımızın anılarında benzeyen yanın mücadele ve örgütlenme olduğunu düşündüm. Geçmişin de bugüne bıraktığı ve kesintisiz olarak sürdüğü örgütlenme ve mücadelenin sınıfın içinde nasıl sorunlar ile geliştiğini de biliyoruz. Bu sorunlara bağlı olarak da yaşanmışlıklara karşı nasıl bir durumda olduğumuz da gözler önünde. Evet, kitap konusunda beklediğimiz katkıyı göremedik ve birkaç ay önce “Ben onlar adına değil ama bu insanları bugün böyle bir çalışmanın parçası olmaya ikna edemediğim için önce Nurettin’den ve sonra onun anılarında ve bugün mücadele içinde olan insanlardan, Nurettin’in kardeşleri, yeğenleri, amcası, yengesi ve kuzenlerinden özür diliyorum.” diyerek şunları paylaştım: “Bu hayatı işte bugünlere anlatmak ve nasıl bir insan olduğunu, kararlılığını, örgüt disiplinini, halka ve işçi sınıfına olan bağlılığını, örgütlenmenin ne demek olduğunu yaşamıyla ortaya koymasını insanlardan anlatmasını bekledik. O kadar ki aynı örgütlenmede olduğu halde örgütsel yanlışlarını ortaya koyarak tavrı aldığı gençlik dönemi sorumluluklarına bile ulaştık. Sıra arkadaşları, mücadele arkadaşları, aynı örgütlenmede bulunduğu kişiler. Bunların bir kısmı yaşlılık ve

geçirdikleri “unutma” gibi rahatsızlıklar nedeniyle hiçbir şey yazamadılar. 5-6 kişi anılarında olan Nurettin’i yazıya döktü ve iletti (bu arkadaşlara teşekkür erdim), bir üniversite yılları beraber olduğu arkadaşı Onun için yazdığı şiiri gönderdi. Ama birlikte örgütlü mücadele içinde olan ve halen yaşayanlar, o dönem ilçe ilçe, köy köy gezip emekçileri örgütlemeye çalışanlar, Üniversite yıllarında gençlik içinde hem okulda akademik mücadelede, hem de faşist saldırılara karşı omuz omuza dövuştüğü “yoldaşları” lütfedip bir satır hem dönemi hemde anılarını yazamadı. Hiç beklemediğim bir durum ile karşılaştım. Çünkü bu insanların bir kısmı hala bugün sosyal ve siyasal mücadelenin bir yerlerinde oldukları iddiası taşıyorlar. Çünkü anıları konuştuğunda bu insanların hepsi biz “yoldaştık”, şurada şunu birlikte yaptık, burada Onunla bulunduk sohbetleri yapıyorlar.”

Tarih biliyoruz ki, Nurettin gibilerin anılarını ve yaşamlarını geleceğe dersler bırakarak aktarıldığına tanıktır. İnsanlığın nihai kurtuluşu olan sınıfsız ve gerçek özgürlüğün yaşanacağı toplum için yaşadığımız dönemin tüm sorunlarına karşı mücadelede daha kavrayışlı ve bilinçli olanlarımızın duruşları ve çabaları hep geleceğe örnek gösterilmiştir. Nurettin de içinden çıkıp geldiği toplumun en bilinçli kesimlerine saygı ve ilgiyi daha okul sıralarında ortaya koyarken bu topraklarda sınıf mücadelesinin teorik ve ideolojik kavrayışlarını da tarihten gelen güç ile kavramayı görev bilmiştir. Deniz, Yusuf ve Hüseyin’in idamlarına karşı ülke genelinde yürütülen çalışmalara Samsun’da lisesinde ve sokaklarda imza toplayarak katılmaya çalışmıştır. Bu hem gençliğin önderlerine duyduğu güven ve saygının gereği ve hem de içinde taşıdığı insan ve yaşama karşı ilginin ifadesiydi. Elbette bunları yaparken her durumun doğallığının gereği insanların birliğinin ve örgütlülüğünün de içinde bilinçli olarak duruyordu.

O yılların getirdiği sorumluluk bilincin de ifadesi olarak nasıl yapılmalı sorusuna da cevabı yaşamında bulmaya çalışmış ve etrafında bulunan mücadelecilerle bunları öğrenmeyi gençliğinin ilk günlerinde ilke olarak kabul etmiştir. Daha sonra kazandığı Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi (ADMMA) olan Yükseliş Yüksek okuluna girerek (bu okul daha sonra Gazi Üniversitesi bünyesine alınarak fakülte olmuştur) o yılların üniversite gençliği arasında siyasal bilincini geliştirmeye başlamıştır. Siyasal sol, sosyalist gruplar arasında kendisine daha yakın ve kendisini daha iyi ifade ettiği Denizlerin yoldaşlarıyla birlikte örgütlü mücadelesini geliştirmeye başlamıştır. Bu arada tatillerde geldiği memleketi Samsun’da da bu gelişmesine uygun ilişkiler içine giren Nurettin dönemin en ileri gençlik yapılanması olan gençlik örgütlenmesi içinde bulunarak bilinç ve sorumluluğunun gerektirdiğini yapmaya çalışmıştır. Bunun için sadece gençlik değil halk kesimleri içinde de bulunarak bilinçlendirme ve aydınlatma faaliyetleri yanı sıra siyasal, sosyal ve ekonomik sorunların çözümü için örgütlü yaşamında gerektirdiği ilişkiler içine de girmiştir.

70’lerin devrimci ve sosyalist insanlarında yaşama ve geleceğe ilişkin insanı temel alan bir meşruluk ve oradan kaynaklanan haklılık bilinci hâkim idi. Bir birinden ayrımsız her bir kaybettiğimiz arkadaş ve yoldaş dediğimiz devrimcilerde bu anlayış her hareketlerinde kendini gösteriyordu. İşçilerin hak alma ve daha iyi koşullarda yaşamak için verdikleri mücadelede, köylülerin toprak ve emekleri üzerinden savundukları hak alma ve ürünlerine sahip çıkma mücadelesinde, gençliğin ücretsiz, eşit ve özgür eğitim talepleri için verdikleri haklı mücadelelerinde devletin ve iktidarların uyguladığı eşitsiz, sömürüye dayalı ve baskıcı politikalarına karşı bu meşruluk anlayışı mücadeleye de yansıyor. O kadar ki hak alma mücadelelerine karşı özellikle “milliyetçilik ve devlet” kavramlarını ön planda tutan siyasi partiler emperyalizm döneminde ortaya çıkan en gerici ve baskıcı politikaları ifade eden faşizm düşüncesinde yapılanmaları ortaya çıkartarak gençliğe ve halka saldırmaya başladığında bunlara karşı da mücadeleyi genel hak ve taleplerine ekleyen devrimciler halkın ve gençliğin önderleri olarak karşı durmayı meşru bir duruş olarak algılamışlardı. İşte Nurettin halkı ve gençliği örgütlemenin yanı sıra faşist saldırı ve düşüncelere karşı da mücadelesinin merkezinde karşı duruş ortaya koymuştur. 1977 yerel seçimler sırasında sağ partilerin ortak adayı olarak ortaya çıkan Kemal Vehbi Gül’ün büroları aynı zamanda bu faşist çevrelerce bir toplanma ve güç gösterimi alanı olarak kullanılmaya başlanmıştı.

Genel olarak demokrat ve devrimcilerin ağırlıkta olduğu yer olan Çiftlik mahallesinde bu anlamda açtıkları büroda toplanıp halka ve Çiftlik gençliğine saldırgan tavır göstermeye çalışmışlar. Bunun karşılığında Nurettin hem burada yaratılmak istenilen saldırı ve provokasyonu önlemek, hem de faşizme karşı bir tepki oluşturmak için toplandığı arkadaşlarıyla Çiftlikteki seçim bürosu önüne gitmiş ve Kemal Vehbi Gül'e seçimler ile ilgili sorular sormaya çalışmıştır. Ancak faşistler daha önceden tasarladıkları şeyi yaparak ve Nurettin'i de gözleterek ellerindeki demir sopalar ile saldırmışlar. Yaralanan Nurettin ise kaldırıldığı hastanede 18 kasım günü beyin kanaması sonucu hayatını kaybetmişti.

Burada her devrimcinin gösterdiği duyarlılık ve duruşu ortaya koyan Nurettin faşist saldırı sonucu hayatını kaybederken toprağa düşen diğer arkadaş ve yoldaşları gibi fedakârlık ve mücadele dolu yaşamıyla o günün ve bugünün mücadelesine örnek olacak deneyleri de bırakmıştır. Öncelikle kararlılığı ve fedakârlığı bireysel ve macera düşkünü bir davranışın ifadesi olmadığını söylemeliyim. Nurettin bu anlayışa ulaştığı bilinç ve edindiği teorik bilgilerin sonucu devrimci sorumluluğu gereği ortaya koymuştur. Bunun için de mücadelenin olmazsa olmazı olan bir arada ve örgütlü olmasıydı. Bu da politik anlamda halkın ve gençliğin nitelik olarak en ileri örgütlenmesi içinde bulunan Nurettin, sol ve enternasyonalist çevrede olduğu gibi komünist nitelikteki örgütlenmenin önemli bir unsuru olarak yerini almıştı. Bu aynı zamanda hem halkın hem de gençliğin daha kararlı ve sonuç alıcı hak alma ve mücadelesinin temeli olan örgütlenme disiplin ve fedakârlığı da bir arada getirmekteydi. Önüne çıkan her engeli savunduğu düşüncenin dayandığı evrensel ilkelere ve teorik temellere bağlı kalarak aşmaya çalışan Nurettin yoldaşları ve arkadaşlarıyla bu konudaki düşüncelerini paylaşmaktan da çekinmemekteydi. Demokrasi ve halkın taleplerini çözme konusunda farklı düşüncede olan siyasi yapılar ile konuşma ve tartışmayı temel alarak bir arada mücadele vermeyi hayatı boyunca önemsemiş, bu yaşantısına da yansıtarak farklı siyasetten insanların sevgi ve güvenini kazanmıştı. Zaten Nurettin'e karşı yapılan son görev olan cenazesinin kaldırılmasında Samsun'da bulunan tüm demokrasi ve devrimci düşüncedeki insanların katılması bunu gösteren bir şey idi. Örgütlü mücadelesi boyunca karşılaştığı her sorunu yine örgütlü yaşamın gerektirdiği ilke ve kurallara bağlı olarak çözebilen Nurettin mücadele içinde yaşanan zorlukları da aynı kavrayış ile aşmayı becerebilmiş örnek devrimcilerdendi.

Nurettin ile tanışmam sevdiğim bir arkadaşımın beni uyarmasıyla oldu. Töb-Der'de bir gün Necmettin Gökçe (KSD'nin önemli önderlerinden) ile sohbet ederken bana Nurettin'den bahsetti. Tanıyıp tanımadığımı sordu. Adını duymuş ama karşılaşmamıştım. Nerede bulacağımı söyleyince hemen oraya gittim. Bir çay ocağı idi ve gençler ile sohbet ediyordu. Kendisini aradığımı ve adımlı söyleyince hemen kalktı ve kucaklaştık. Meğer o da beni duymuş ve nerede bulacağını araştırıyormuş. O günden sonra hayatını kaybetmesine rağmen hala yoldaşlığım devam etmektedir. Onunla bir aradayken genellikle günün politik konularını konuşur ve okuduğumuz yazılar ve kitapları değerlendirirdik. Hani kafa göz yarıp dost kalmak var ya işte tam da böyleydi yoldaşlığımız. Çünkü o gençlik günlerimizde bilinç ve duruş bu tartışmalar ve konuşmalar ile daha rayına otururken, her birimizin içinde bulunduğu çalışma alanında daha kavrayışlı ve gelişmiş olarak şekilleniyordu. Zaten onu kaybettiğimiz gün de Nurettin beni ziyarete gelmiş ve kısa bir yürüyüş için birlikte çıkmıştık evimden. Karnımda açık yara ile ve fizik olarak zayıf olduğum için ben ondan ayrılmış ve Nurettin de faşist provokasyona karşı arkadaşlarıyla buluşmaya gitmişti. Sonra ise sabaha karşı arkadaşların gelip Nurettin'i kaybettiğimizi söylemesi sanki sekiz ay sonra bir daha vurulmuş gibi beni sarstı. Çünkü kaybettiğimiz gerçek bir insan ve yoldaşım idi.

Bu ülke ve insanlık tarihi yine insanlığın kurtuluşu ve özgürlük için çok insanın toprağa gömülmesine neden oldu. Sömürücü sınıfların ortadan kalması ve eşit, özgür, sınıfsız gerçek kardeşliğin yaşandığı günler gelene kadar da bu kayıplar sürecek. Önemli olan kaybettiğimiz her değerli insanın geleceğe bıraktığı mirası ve izleri doğru değerlendirip o güzel günlere daha önce ulaşabilmek. Yaşadığımız her bir sorunun örgütlü bir mücadele ile aşılabileceğini, bunun içinde insanlık bilincinin geleceği temsil

eden sınıfın hak ettiği başarıya ulaşmasını sağlayacak kararlılık ve yapıda olmasını sağlayacak örgütlenme ve mücadeleyi vermesinde bu tecrübe ve birikimleri doğru değerlendirmek yolumuzu aydınlatacaktır. Bir kaybettiğimiz yıldönümünde daha Nurettin'in yaşamına, anısına ve yoldaşlığına her zaman saygı ve sevgimle.

(Not bu yazı basılması düşünölen kitap için kaleme alınmıştı.09.02.2023)

Nurettin'i sevgi ile anıyorum,

1977 Mart'ında uğradığım bir faşist saldırı sonrası geldiğim Samsun'da tamamen istirahat ve sürece bağılı bir iyileşme yaşadım Hastaneden çıkmam Nisan ayının 28 idi. Yani tarihe kanlı 1 Mayıs olarak geçen 1977 1 Mayısından 3 gün önce. Yaşanan saldırı ve ölen insanların hüznü yattığım yatakta siyasi kinimi bin kat daha artırmıştı. Ama maalesef devlet bu saldırıyı 1976 1 Mayıs'ında gelişen işçi ve halk muhalefetini bastırmanın aracı olarak hayata geçirmiş ve nedeni bilindiğı halde hala sır gibi saklanan yapanlar ortaya çıkartılamamıştır.

Bu süreçte Samsun'da daha önceden tanıştığım ve Samsun ilişkilerini yürüten Nurettin ile her konuda yakın görüşmelerim oluyordu. Birlikte Samsun'a ilişkin konuşuyor ve neler yapılabileceğini tartışıyorduk ki aynı süreçte siyasi bağımlı olan örgüt içinde 1974'lerde birlik yapılanan bir grup ile yollar ayrılmış ve karşılıklı suçlamalar gelişmekteydi. Nurettin ve ben bu hareketle birlikte HK saflarına katılmış ve yaşanan sürece nasıl bakmamız gerektiğini de konuşuyorduk. Bir örgütlenmede hataların olabileceğini ve bunu da ancak yapı içinde kalarak düzeltebileceğimizi konuşmuş ve hareket içinde kalmaya karar vermiştik.

Benim bu konudaki kararım İstanbul'daki arkadaşlarım tarafından da merak ediliyordu. Ameliyat sonrası kontrol için gittiğim İstanbul'da okula uğramış ve bu konudaki tavrımı ortaya koyduğumda ne derece doğru yaptığımı da görmüştüm.

Evden ancak yarım ve ya bir saatliğine dışarı çıkıyor ve "Goldfinger" isimli bir kahvede oturan arkadaşlarla sohbet ediyorduk. Bu arada kitap okumam azalmış ve ancak dergi ve gazete okuyarak siyasi gelişmeleri takip ediyordum. Bir sabah Samsun Devlet hastanesi başhekimisi ve aynı zamanda aile doktorumuz olan operatöre kontrol ve tedavi için gittiğimde babamın sabah erken saatte 6.30 gibi bir bey ile konuştuğunu gördüm. Babam yıllarca subaylık yapmış ve şehir kütüphanesinde müdür olarak çalışmakta ve devletin her kademesi ile yakın ilişkileri olan biriydi. Daha sonra bunu sorduğumda bana 8. Şubeden bir arkadaşı olduğunu söylemişti. Oysa bildiğim kadarıyla emniyette en çok 7. Şube vardı. Bunun anlamı ise sivil istihbarat olduğunu birkaç yıl sonra bir eylemde o kişiyi uzaktan not alırken gördüğümde anlamıştım.

Bu arada ameliyat sonrası ciğerlerim temizlenmiş ve en ufak sigara beni son derece rahatsız ediyordu. Eve gelenleri resmen kovar olmuştum. Nurettin ise benim rahatsız olmamam için balkona çıkıyor ve sigarasını içip öyle içeri giriyordu. Bu beni rahatsız etmiş ve arkadaşşıma bu zulmü yapamam demiş ve de olmaz bir şey yaparak sigaraya başlamıştım. Hem de vurulduğumda üzerimde olan 1 eksiğıyle Bafra sigarası. Eve iki üç günde bir gelen Nurettin yine güzel bir sonbahar günü (18 Kasım) yanıma gelmiş ve sohbet ediyorduk. Bende dışarı çıkmak ve biraz yürümek istediğimi söyleyince gençlerin toplandığı "Goldfinger" kahvesine kadar yürüyelim dedi. O günler aynı zamanda yerel seçim arifesiydi ve Samsun'da tüm sağ partiler bağımsız aday olan ve gerici- şeriat siyasi anlayışa sahip bir kişiliğı olan Kemal Vehbi Gül için çalışıyordu. (yıllarca belediye başkanlığı yapan bu kişi Mustafa Kemal'e

hakaretten yargılanmış ve belediye başkanlığı görevinden aldığı bu ceza sonrası ayrılmak zorunda kalmıştı). Faşistlerde tüm kadroları ile onların seçim bürolarında toplanıyor ve saldırı üssü olarak kullanıyorlardı. Bizim gideceğimiz kahve ise Çiftlik Mahallesinde idi. Bu kahve siyasi olarak bizimle aynı görüşte olan kişilerin takıldığı bir yerdi. Aynı zamanda Çiftlik Mahallesi genel olarak CHP'li ve tüm seçimlerde oyların %70'inin de alan bir yerdi, geriye kalan %30'u ise AP yandaşıydı. Ağabeyim de bizimle yürüyüşe katılmış ve sohbet ederek Çiftlik'e gidiyorduk ki Samsun Sanat okulunda okuyan bir genç gelip Nurettin'in kulağına bir şeyler fısıldadı. Sonra da Nurettin bana dönerek beni eve bırakacağını söyledi. Nedeni ise Çiftlik Mahallesinin ana caddesi köşesinde seçim bürolarında toplanan faşistler olduğunu ve bana bir zarar gelmemesi için eve bırakacaklarını ve ondan sonra kahveye gidip arkadaşlarla ne yapacaklarına karar vereceklerini söyledi. Bende eve tek başıma gidebileceğimi ama kendisini savunabilecek bir şeyin yanında olup olmadığını sorduğumda arkadaşların getireceğini söylemesi üzerine ağabeyim ve Nurettin'den ayrılarak akşam 5 gibi kahvede buluşmak üzere eve döndüm. Yaklaşık 3 saat sonra yani 4.30 gibi ağabeyim telefon ile beni arayarak dışarı çıkmamamı ve bir çatışma olduğunu Nurettin'in de yaralı olduğunu söyledi, yarasının da önemli olmadığını müşahade için hastanede bulunduklarını ifade etti. Gece eve geç gelen ağabeyim sabaha kadar hastanede yatacak olan Nurettin'in pekiyi olmadığını ama merak etmememi gerektiğini söyledi. Sabaha karşı saat 5 gibi kapı çalmış ve annemin açtığı kapıda ağlayan arkadaşlar ile karşı karşıya geldiğimde Nurettin'i kaybettiğimi anlamıştım. O an içimde bir yoldaşımı daha yitirmenin perişanlığı ile açık ameliyatım olduğu halde hemen dışarı çıktım. Hastane önünde toplanan arkadaşlarım ile gözlerimiz yaşlı ne yapacağımız ve nasıl bir cenaze töreni ile son görevimizi yerine getireceğimizi konuştuk. Samsun'da böyle bir cenaze ilk olacak idi. Hem siyasi sorumluluğu, hem de yoldaşlarımıza karşı sorumluluğumuz bizi düşündürüyordu. Siyasi konjonktür Samsun'da ya tek başımıza bir tören yapacağımızı ya da tüm devrimci, sol grupların katılacağı bir protesto ile Nurettin'in cenazesini kaldıracağımız ikilemini zorluyordu. Samsun kitlesellik anlamıyla Kurtuluş SD grubunun etkin olduğu bir ildi. Bu siyasi grup Devrimci yol grubundan 1974 gibi ayrılmış, Sovyetler Birliği konusunda hala sosyalist bir ülke olduğunu yaşanan olumsuzluğun ise sosyalizm içi sorunlardan kaynakladığını iddia ediyorlar ve o dönem bizim stratejik olarak karşı çıktığımız Emperyalizm ve sosyal Emperyalizm anlayışı ile TSİP ve TKP'lileri adlandırdığımız "Sosyal faşist" nitelemesine karşı çıkıyorlardı. Nitekim yapılan görüşmelerde önce bu sloganların atılmasına karşı çıktılar. Biz ise yoldaşımızın ideolojisine saygı gösterilmesini ve yine doğru bir şekilde savunduğumuz her grubun kendi slogan ve düşüncelerini ifade ediş tarzlarıyla katılabileceklerini söyledik. Ama katılımlarının da önemini bildiğimiz için güvence olarak sosyal faşizm ve sosyal emperyalizm sloganlarını ağırlıklı olarak atmayacağımızı ifade ettik. Yerel Seçim dönemi olduğu için CHP dâhil tüm sol gruplar bu eyleme katıldılar. Cenazeye yaklaşık 50 bin kişi katılmıştı. O yıllarda CHP içinde demokrasi düşüncesini savunan çok insan vardı ve bunlar aynı zamanda partinin de ileri gelenleriydi. Cenazeye katılan herkes kendi sloganlarını haykırdı. Bu arada Nurettin'in naşını koyacağımız araç için Babamın Renault marka arabasını kullandık. Nurettin'i iyi tanıyan babam aracı kendisi vermeyi teklif etti. Cenaze için Ankara, Tokat, Amasya, Çorum ve birçok ilden yoldaşlar ve arkadaşlar gelmiş ve Samsun'u o gün afişlerle donatmıştık. Bu arada sağlığım nedeniyle cenaze törenine kısa süre katılıp eve dönmek zorunda kalmam beni oldukça rahatsız etmiş ama gerçekten de yapacak bir şey de olmadığı için kabul etmiştim.

Nurettin her dönem olduğu gibi genç kalanlarımızdandı. Bugün bile onun gibileri her hatırladığımızda, her anma toplantısı ve etkinliği yapıldığında ilk aklıma gelen şeyin güven ve dostluk olduğuydu. Bunu da yaratan şeyin kişilerden bağımsız bir yapılanmanın yani örgütlenmenin olması apayrı bir duygu vermektedir. O insanla ile aynı örgütlenme içinde olmak, o kişilerin yarattığı kitle ve emekçi güvenliğinin ortak bir emek ürünü olmasının ve de böylesi yoldaşlar ile birlikte bir arada olmanın duygularının hala üzerimizdeki önemli bir eksiklik olması da her birinin önemini ayrıca göstermektedir. Her biri devrimin, örgütün ve mücadelenin sönmeyecek ışıklarıdır.

Nurettin'in şahsında tüm yitirdiğimiz genç kalanları sevgi ve saygı ile anıyorum.

Devrimci duygularıyla,

Atilla Altaylı – 18 Kasım 2010

BİR YOLDAŞ: Nurettin Altaylı. Öyle demişti burjuva gericiliğin temsilci 12 Mart cuntasının generali "toplumsal gelişme, ekonomik gelişmeyi aştı". 60'ların ortasından itibaren Özerk-Demokratik Üniversite talepleriyle başlayan öğrenci hareketleri, ülkenin başta ABD olmak üzere, emperyalistlere sonuna kadar açılmasıyla anti-emperyalist bir nitelik kazanmıştı. İrili ufaklı işçi eylemleri, dört bir yanda üretici köylü miting ve yürüyüşleri hız kazanmıştı. 6.Filo eylemleriyle birlikte gerici-faşist güçlerin saldırıları artmış gençlik önderlerinin katline kadar uzanmıştı. Halk hareketi yükselişteydi, 15-16 Haziran işçi kalkışması son örnek sayılabilir. Gençlik yasa dışı ilan edilmiş, aranır hale gelmişlerdi. Yolu yoktu silahlı eylemlere yöneldiler. Banka soygunları, konsolosluk ve üslerde görevli ABD-İngiliz subayların kaçırmaları... Süreç; Nurhak, Kızıldere, idamlar ve işkencede öldürmelerle sona erdirilir! 'her şey bitti' derler... lakin her şey bitmiş midir? Aydın Çubukcu yakalandığında yakasına yapışan subayın söylediği sadece düşmanlık ifadesi değil, derin bir korkunun dış kapının son mandalına dayandığını da itirafıdır; 'ulan sarımsak eken köylüyü bile yürüttünüz'... 73'den sonra belki de hiç susmayan 'o türkü', rüzgâr gibi yeniden esmeye başlayacaktır. Her evde 'Bizim 68' gençlik önderleri başköşelerde yerlerini alır, efsane için yola çıkmayanlar efsaneleşir, halk kahramanı haline gelirler. İşçi grev ve direnişleri boy veriyorken, üniversite gençliği dünü bugüne bağlayacak mücadele seçenekleriyle teorik ve bilimsel arayışlara girerken, işçi eylemleriyle DİSK yeniden toparlanmaya başlamış, eğitim emekçileri TÖB-DER'i yaratmış, sol-sosyalist örgütler hızla çoğalmaktaydı. Nurettin Altaylı 'zorunluluğun bilinci'ni kavramış, halktan yana tavrını koymuş, devrimci önder olarak bu dönemin öne çıkardığı bir gençtir.

Haziran 75 de Samsun SSK hastanesine çalışmaya başladım. 73 Son aylarında Çankırı'da 'sol'cu olmuş, Sağlık Koleji bitince kısa süre Antalya-Kaş ve ardından Samsun'a gelmiştim. Öylesine geçiyordu günler, MC iktidardı ve şiddet hızlanıyordu. Deniz'lerin örgütünden bir arkadaşıyla tanışmak ister misin? demişti birisi. Aylardan Kasım, çiseleyen yağmur altına bir saat kadar dolaştık Nurettin'le Samsun sokaklarında. THKO adı belki bir kere geçmiştir. Bu aynı zamanda solculuğa veda değilse de başka bir dünyanın kapısının açılması öylesine heyecan doludur benim için. Bir araya geldiğimizde Kapitalizmin işleyişi, üretim araçlarının özel mülkiyeti ve neden İşçi sınıfı (Proletarya) gibi konuları ilk defa derinlemesine ondan öğreniyordum. Merkez yayın organı 'YOLDAŞ'ın birkaç sayısı beni daha ileriye götürmüştü. Bir-kaç ay sonra Şubat 76 haftalık "Halkın Kurtuluşu" yayına başlamıştı. Bu kitlelere ulaşmanın önemli bir aracı ve mihenk taşıydı. Bir keresinde beni göndermişti Havza'ya gazeteleri almak için, nasıl sevinmiştim. Unutulamaz. Her yan-yana gelişte yeni bilgiler ediniyor ve elbette bunları günlük yaşam da değerlendiriyordum. 8 Nisan'da Ankara'da 3 devrimci öldürülmüştü, Burhan Barın, Eşari Oran ve Hakan Yurdakuler. Çok kalabalık antifaşist gösteriydi. Nurettin'i gördüm bir ara 'yoldaş bak kimle yürüyorsun' demişti, işaret ettiği iki genç kadının arasında yürüyen Behice Boran'dı. Elbette saygıyla baktım. Haziran 76 da iki THKO militanı işçi genç Antep Düztepe'de yerle bir edilen evde öldürülür, İlhan Emre, M.Ali Özpolat. Sadece üzüntülüydür, derin acı duyarız, ağızımızdan neredeyse tek kelime çıkmaz, Yoldaşlar 30 saat direndi gibi övünmeye düşmeyiz... 76 kasım'da İ.Gökhan Edge Diyarbakır'da işkencede katledildiğinde de aynı duyguları yaşarız. Ayını tam anımsamıyorum (Haziran-Eylül 76 arası olabilir), Samsun'da Anti-faşist Yürüyüş ve miting yapılacaktır. KSD (Kurtuluş Sosyalist Dergi) hareketiyle görüşmeleri Nurettin yürütür. Hiç bir sektör ve sol hataya düşmeden katılma kararı almışızdır. (sosyal emperyalizm ve Sosyal faşizm sloganları atılmayacaktı) çok yerinde bir karardır. Çiftlik cadde ve sokaklarında Halkın Kurtuluşu yazıları görülmektedir. Nurettin, ulusal ve Kürt sorunu konusunda hiç taviz vermez. Kayıtsız ve koşulsuz "ayrı devlet kurmayı" da içeren

ulusların kendi kaderini tayin hakkını savunmuştur.'bu sorunu sosyalizmle çözeriz, ya bize karşı cephe alırlarsa' gibi sapmalara düşmeden. "Milletler özgür, Halklar birlik olmalı" Kürtçe sloganını çok kullanırdı. Bu bile sonraki yıllarda çalıştığım alanlarda Kürt kadın-erkek emekçilerle ilişkilerimde hep ön açıcı olmuştur.

77 Mart ayında askere alındım.4 ay Samsun'da eğitim görecektim. 2 Ay gibi bir aradan sonra hafta sonları görüşmeye başladık, o günlerdeydi şimdi adı unutulsa bile 'hizip' hareketinin ortaya çıkışı, Nurettin bunda da tavizsizdi. 77 Taksim 1 Mayıs katliamından sonra az görüşebildik. 'Faşizme ölüm Halka Hürriyet''diyerek ayrıldık. Ben İstanbul'a dağıtıma gittim.

19 Kasım 1977. Çamlıca Askeri Hastane Karargâh bölümünde akşam haberleri...'kahrolsun faşist diktatörlük', kendiliğinden düşüyor dudaklarımdan. Etrafımı çevreliyor Kürt gençleri, 'ne oldu İbrahim çavuş' biri su, çay, birisi sigara veriyor... olamaz falan demiyorum. Gerçek olan Nurettin'in katledildiğidir. Hafta sonları arada gittiğim İstanbul. YDGD'den ayrıntılar. Halkın Kurtuluşu ön sayfada Melike annenin çığılığı... Geriye dönüp baktığımda 'o günden geleceğin insanı'nı görüyorum. Ne çok şey kattın sosyal-siyasal yaşamıma Nurettin. Bir büyük kentin emniyet belgelerinde kalsa da "kod adı Nurettin", O hiç bitmeyecek mücadelemizde, ince gülüşüyle, koltuk altında Halkın Kurtuluşu gazeteleriyle anımsanacak ve anılacaktır. A.Yücel dizeleriyle bitirirken Nurettin ve Yoldaşlara ŞAN olsun.

....saraylar saltanatlar çöker

kan susar bir

gün

zulüm biter

menekşelerde

açılır üstümüzde

leylaklarda

güler

bu günlerden

geriye

bir yarına

gidenler kalır

bir de yarımlar

adına direnenler... İbrahim Çakaloğlu Nisan 2022 Sinop.

Halka adanmış genç bir yaşam, Nurettin Altaylı

1 Ocak 1954 Samsun'da yaşama merhaba diyen Nurettin dört kardeşin ikincisi olarak aileye sevinç getirdi. Her bir doğumda belki de birde kızım olsun dese de Melike ana her bir çocuğuna ayrımsız analık yaptı. Baba Ziyaettin (biz Ziya amca diyoruz) harp okulu mezunu ve subay olarak bulunduğu memleketi Samsun'da kendi evinde olduğu saatlerde çocuklarıyla ilgilenir tipik Kemalist demokrat bir kişiliğiyle ailede ve çevresinde diğer beş kardeşi gibi sevilirdi. Subaylığın mecburiyetiyle Ziya Bey daha

sonra ailecek görev gereği Balıkesir'in merkez ve ilçelerinde görev yaptı. Nurettin ilk çocukluk günlerini Samsun'da yaşamış olsa da ilkokula Balıkesir'e bağlı Edremit'te başlamış ardından Burhaniye'de bitirmiş. Ortaokula da yine Balıkesir ilçesi Sındırgı'da başlayan Nurettin Balıkesir merkezde bitirmiş. Daha sonra liseye babasının tayini nedeniyle Samsun Ondokuzmayıs lisesinde başlayan Nurettin lise fen kolunda başarılı öğrenci olarak bitirmiş. Tüm öğrenciliğinde efendiliği, çalışkanlığı ve etrafına yardımseverliği ile tanınan Nurettin lisede okulunun ve çevresinin de etkisiyle siyaset ile ilgilenmeye başlamış. Nurettin ilk siyasal bilinç ve düşünceleri o yıllar üniversite de okuyan ve dönemin gençlik örgütleriyle ilişkisi olan kuzeni Yusuf ile sohbetleri etkilemiş. Her tatilde Yusuf ile Samsun'da sohbetler yapmasına rağmen, daha çok amcası ve yine o yıllar ve daha sonraları TİP ile yakın ilişkileri olan Aydemir'in kitaplığından alıp okuduğu klasikler ve siyasi, teorik eserler belirleyici olmuş. Hatta okuduğu kitaplar üzerine amcasıyla sohbetle yapıp yazılanları daha temelden anlamaya çalışan Nurettin için bu sohbetler siyasi eğitiminin ilk ve önemli adımlarını oluşturmuş.

Lise yıllarında 68 siyasal sürecini de Samsun'da bulunan FKF ve devrimci çevresinin çalışmalarını takip eden Nurettin 1972'de idam ile yargılanan Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan için tüm ülkede yürütülen imza kampanyasına katıldı. Hem okulunda hem de Samsun'da yürüttüğü bu imza kampanyası için okulundaki idareci kadroda dikkatini çekmiş. Bu idareci aynı okuldan daha önce mezun olan ve Nurettin ile aynı soyadı taşıyan Atilla isimli başka bir öğrenciye de (daha sonra bu ikisi yaşamın ve mücadelenin yoldaşlığını yaşayacaktır) konuyu iletip "akraban galiba" diyerek bu genci uyarmasını istemiş. Bu kişi de "lisede akrabamız yok ama hocam bence pek yanlış yapmıyor" diyerek tavrını da ortaya koymuş.

Nurettin lise yıllarında almaya başladığı siyasi bilince bağlı olarak kişiliğini de halka ve insanlara karşı sorumluluk bilinciyle donatmaya başlamış. Okuyor, tartışıyor daha detaylı anlamaya ve anladıklarını da etrafına anlatmaya çalışıyordu. Girdiği üniversite sınavında Ankara'da buluna Yükseliş devlet mimarlık ve mühendislik yüksek okulu Kimya bölümünü kazanmış (ADMMA) ve Ankara'ya öğrencilik için gitmişti. Ankara'da Yükseliş Nurettin için yeni bir heyecan ve gelişmeye yol açıyordu. Okulunda ve kaldığı evlerde dönemin devrimci önderleriyle bir araya geliyor ve onlardan aldığı bilgiler ile kendisini yetkinleştirirken çevresinde yine o yıllarda silahlı saldırıda öldürülen Sami Ovalıoğlu ile yakın ilişkileri olmuş. Okulunda bulunan kişiler ile belli bir örgütlenmeye yönelen Nurettin o yıllar THKO ile birleşme yaşayan Aktan İnce grubu ile bir aradayken kendisini THKO çevresinde bulmuştu. Bu hem son derece saygınlığı olan Denizler ile bir arada olmasını, hem de yine o yıllar yeni bir siyasi tespitler ile yoluna devam eden THKO ile ilişki içinde girmesini getirmişti. Bu arada sık sık geldiği memleketinde de sahip olduğu bilinç ile çevresine anlatımlarda bulunuyor, tanıdığı kişileri kazanmaya çalışıyordu. Bunlar elbette aynı zamanda adım adım örgütlenmede gelişmesini de sağlıyordu. Bu süreçte işçi, memur, köylü ve emekçiler içinde bir arada olabileceği kişileri de ortaya çıkartma başlamıştı. Samsun'da devrimcilerin sıklıkla gittiği TÖB-DER'de ve o yıllar Devrimci yol grubundan ayrılıp ayrı bir siyasi örgütlenme yaratmaya çalışan Kurtuluş Sosyalist Dergi (KSD) çevresiyle bir araya gelmeye başladı. Bu daha çok devrimcilerin demokrasi çerçevesinde bir arada olmanın bir parçasıydı. Çalışmasını daha disiplinli ve olumlu yapabilmek için Ankara'da bulunan yoldaşları ve arkadaşlarıyla paylaşımlar yaparken Samsun'da ilginç bir rastlantıyla karşılaştı. Aynı şehirde bulunan ve İstanbul'da okuyan bir kişi ile karşılaşması. Gerçi Nurettin duymuş ve adının da Atilla olduğunu öğrenmiş olmasına rağmen Samsun'da bulunma zamanlarını rastlaştıramamıştı. Bir gün Çiftlik caddesinde bulunan ve sıklıkla oturduğu çay ocağında kendisini arayan bu kişi (Kurtuluş Sosyalist Dergi yetkililerinden Necmettin Gökçe'nin Atilla'ya Nurettin isminde aynı görüşte olan kişinin bulunduğu çay ocağını tarif etmiş ve bunun üzerine Atilla bu çay ocağına gelmiş) ile karşılaşır ve ateşli bir tokalaşma ve kucaklaşma ile yoldaşlığı başlar. O günlerde Samsun ile daha ilkel ve disiplinli ilgilenilmesi gerekiyordu ve bunu aralarında konuştular. Bu işi hem Ankara'nın daha yakın olması ve hemde Nurettin'in Samsun'a daha sık gelmesi nedeniyle Nurettin yürütecek ve geldiği her zaman Atilla yardımcı olacaktı.

Okuldan daha çok zaman ayırdığı memleket ilişkilerinde lise yıllarındaki okumaları, amcasıyla yaptığı siyasi sohbetler ve okuduklarını arkadaşlarıyla paylaşması ile gelişen disiplinli olabilmeyi de yaşantısında ilke edinmişti. Ankara'dan aldığı örgütsel ilişki ile Samsun'da daha bilinçli ve örgütlü davranmaya başlamıştı. Bunda elbette bölgedeki örgütlenme ile olan ilişkisi de belirleyiciydi. Bu anlamda tanıştığı Şeref Aydın Onun için önemli bir unsur oldu. Samsun, Amasya ve Sinop Nurettin'in ilgi alanı haline gelmişti. Buralarda örgütsel ilişkiler içine girdiği kişiler ile illerinin siyasi, ekonomik ve sosyal yanlarını, sorunlarını ve gelişmelerini konuşur ve neler yapılacağına kararlar verilirdi. Elbette burada örgütsel bir iletişim içinde olup kendisine de önderlik eden örgütünün bölgesel sorumluları ile düzenli ilişkiler içinde bir araya gelip merkezi bilgiler ile donanıp çalışmalarında ne yapması gerektiğine kararlar veriyordu.

Bu arada her bir olay ve gelişme karşısında bildiri ve afişlemeler de gündelik koşturmaların parçasıydı. Teorik olarak gelişimini sürdürürken diğer siyasi hareketler ile de tartışmak ve düşüncelerini karşılıklı konuşmak taşıdığı devrimci sorumluluğun parçası olarak görüyordu. Bu nedenle gittiği ve o yıllar yeni kurulan ve Devrimci yol siyasetinden ayrılan Kurtuluş Sosyalist Dergi grubunun örgütlenmesinin bir parçası olan Karadeniz Dev Genç sıklıkla uğradığı yer idi. Burada karşılaştığı tutum ne olursa olsun orada olmak ona ayrı bir duygu veriyordu çünkü devrimcilerin bir arada olması önemliydi Nurettin için. Yine o yıllar önemli bir yanlışlık olan "devrimci şiddet" kavramına farklı şekillerde karşılaşmış olsa da bu daha çok susturma ve dernekten çıkartma ile karşılaşsa da Nurettin bilgi ve düşüncelerini devrimciler ile paylaşmaktan ve doğru bildiklerini düşünce olarak savunmaktan hiç çekinmemişti. İlişkileri ve çalışmaları savunduğu siyasetin örgütlenme ilkesi olan kurallara uygun davranıyor ve adım attığı her üretim ve eğitim, sağlık vb alanlarda örgütsel ilişkiler geliştirdiyordu. Bu hem o alanların sorunları, hem de okuma, yayınlar üzerinden bilgileri geliştirme şeklinde oluyordu. Kiminle olursa olsun okuduklarını okutuyor bu yayın ve kitapları okuyanlar ile soru cevap şeklinde kavradıklarını karşılıklı geliştirmeye çalışıyordu. İlçelerde de işçi ve memurlar arasında kurduğu ilişkilerde örgütlenmenin ve teorik bilgilenmenin yansımalarını örnek ve önder kişiler ile geliştirdiyordu. Lâdik, Havza, Vezirköprü, Çarşamba, Bafra ve Suluova Samsun dışında mesken tuttuğu yerler idi. Örgüt demenin kişinin örgütlülüğü ile gittiği her yerde kendisiyle gittiği gibi, oluşturduğu ilişkilerde de yaratılan örgütlenmelerde de örgütünün her yerde olmasını da sağlamaktaydı. Bu o günün şartlarında olmasa da parti gibi çalışıyor ve bunu ilişkilerinde öğrendiği gibi geliştirmeye yaşatmaya çabalıyordu.

Samsun'da lise ve meslek liselerinde gençlik ile olduğu kadar sanayide ve kırsal alanda genç köylüler ile kurduğu ilişkileri de geliştirdiyordu. Bu elbette en çok devleti ve yanı sıra bölgede güçlü olan sol siyasi yapıları da rahatsız ediyordu. Devlet gençlik ve halk içinde devrimci düşünce ve örgütlenmenin gelişmesine duyduğu tehlikeyi düşünerek halkı genel sindirme faaliyetleri içinde baskı ve teşhir ile susturmaya çalışmaktaydı. Sol siyasi yapılar ise o dönem özellikle Sovyetlerde gelişen revizyonist ve kapitalist geri sıçramaya bağlı yanlışlıklarının daha çok açığa çıkmasından duydukları çelişki ve endişe nedeniyle Nurettin'e bir çeşit ambargo ve susturma çabasıyla "egemen" oldukları derneklerde ve yerlerde susturmaya çalışsalar da, Nurettin hem devrimci sorumluluğu ve hem de sürekli geliştirdiği bilgi donanımıyla doğru bildiği devrimci propaganda ve söylemlerini esirgemiyordu. Samsun dışından gelen afişleri gençler ile birlikte yapıyor ve yine gelen bildirileri de yaygın şekilde şehirde dağıtılması için gençler ile birlikte şehirde dolaşıyordu. Tüm bunlar yanı sıra esas olarak sınıfın ve gençliğinin örgütlenmesi için çabalıyordu Nurettin. Onun için her işyerinde, üretim alanında, emeğin sömürüldüğü her alanda o yıllar inşaatına yeni başlanan Bafra ve Çarşamba'daki baraj inşaatlarında sıklıkla ziyaretler yapıyor ve yarattığı ilişkiler ile sınıfın örgütlülüğünü yaratmaya çalışıyordu. Sınıfın derken elbette halk ve işçiler içinde farklı siyasetten sol çevreler de vardı ancak Nurettin düşünceleri, savunduğu sınıf kardeşliği ve dayanışması, emeğin ekonomik örgütlenmesi yanı sıra politik örgütlenmesi ki temel aldığı buydu, için kendi haklarına ve sınıf çıkarlarına sahip çıkartmaya çalışıyordu. Onun için hem bilgisini taşıırken gelen sorulara da genellikle yanında taşıdığı siyasi klasiklerden ilgili kısımları tartışarak birlikte okuyordu.

Bunların yanı sıra Nurettin en çok da Şeref hoca dediği kişi ile örgütsel konuları tartışıyor ve daha iyi neler yapılabileceğini konuşuyordu. Toplantı dediği bu görüşmelerde ise savunduğu siyasetin teorik ve ideolojik yazılılarını okuyor ve tartışıyor ve kendisi için önünü açacak sonuçlar çıkartıyordu. 77 yılında örgütü içinde çıkan bir grup, ki onlar ile daha önceleri de beraberliği olmuş, örgütsel ve daha çok Maocu düşüncenin etkileri olan üç dünya teorisi üzerinden eleştiriler getirerek örgütsel teşhire yönelmesi ilk dönemler kafasını karıştırdıysa da, eleştiri ve özeleştirisi ile örgüt içi çözülebilecek konu olduğu söyleyerek örgütünden yana tavrını korudu. Kaldı ki örgütü kısa süre içinde üç dünya teorisinin sınıf iş birliği teorisi olduğunu ve Maocu düşüncenin de bunun kaynağı olduğunu yayınlarında ortaya koyarak dayandığı Marksizm ve Leninizm kavramına örgüt olarak sıkıca sarılmak gerektiğini her yoldaşına ikna etmişti. Duruşu, çalışmaları, disiplini, kararlılığı ve etrafına verdiği güven ile halkın ve gençliğin güvendiği ve sevdiği Nurettin 77 1 Mayıs olaylarının yarattığı genel etkiyi de aşarak halkın demokrasi mücadelesine daha fazla yer vermesi için kasım ayında yapılacak yerel seçimlerde yine çevresini ve halkı bilgilendirmeye çalışıyordu. Yine böyle bir zamanda o yıl mart ayında İstanbul'da faşist saldırı sonrası yaralanıp tedavi ve istirahat sürecini evinde yaşayan Atilla yoldaşını ziyarete gitmiş ve havanın da güzel olduğunu görerek dışarıda biraz beraber yürümeye çıkmışlardı. O sırada Sanat okulu önüne geldiklerinde bir arkadaşı gelip Nurettin'e Çiftlik caddesindeki Kemal Vehbi Gül'ün seçim bürosu önünde faşistlerin toplandığını ve etrafı taciz ettiklerini söyledi. Bunun üzerine daha yarası tam iyileşmemiş olan yoldaşını önce evine geri götürmek istemiş olsa da yoldaşı dikkatli olması konusunda uyararak evine döndü. Arkasından Nurettin önce arkadaşlarıyla sık sık bir araya geldiği Çiftlik caddesindeki Gold Finger kahvehanesine gitti, orada arkadaşlarıyla ne yapacaklarını konuşup bu faşist provokasyonu etkisiz kılmak için seçim bürosuna gidip Kemal Vehbi Gül ile Samsun sorunlarını konuşmak istemiş ancak buna fırsat bulamadan zaten Nurettin'i tanıyan bı faşist grup Nurettin'i hedefleyerek gelenlere saldırmış. Orada kafasına demir sopayla aldığı darbeye zor anlar yaşayan Nurettin'e yakınında buluna iki kişi tarafından evine götürülmüş. Evde annesine fena olduğunu ve midesinin bulandığını söylemesi üzerine yengesi hemen hastaneye götürülmesini söyleyerek Başoğlu hastanesine yatırılmış. Yaşadığı sorun aslında çok ciddi ve beyin kanamasını işaret ediyormuş. Tüm çabalara ve müdahalelere rağmen sabaha karşı o güne kadar şeref ile taşıdığı mücadele bayrağını yoldaşlarına emanet edip hayata gözlerini yummuş.

Yoldaşları, devrimciler ve Samsun halkı Nurettin'e son görevini binlerce kişi ile yerine getirmiş. Cenazede önceleri dönemin bazı yanlış yaklaşımları olan sloganlar üzerinden tartışmalar yaşanmış olsa da Nurettin'in cenazesine katılmayan insan kalmamış.

Burada, halkına ve insanlığın nihai kurtuluşuna inanmış ve bunun için her bir çalışma ve fedakarlığı ortaya koymuş genç bir insanı/komünisti anlattım. Bu yaşam o yıllarda faşistlerin ve egemen olanların birlikte organize ettiği saldırılar, provakasyonlar, katliamların sadece birini ama daha çok da bir mücadele ve kararlılığın en güzel örneğini ortaya koymaya çalıştım. Bunun adı bizim için Nurettin ama her birimiz için farklı isim olsa da yoldaşlarımız, önderlerimiz ve yaşamlarıyla bugünlere yol gösteren insanlar. Anıları elbette mücadelede yaşayacak ve her birini Nurettin nezdinde saygı, sevgiyle anıyorum.

(Not: Nurettin'in kardeşi Kazım, amcası Özdemir Altaylı ve yengesi Fatma Altaylı ile yapılan görüşmelerden alınan bilgiler ile yazılmıştır.)

Fatma ve Özdemir Altaylı ile yapılan sohbet notları (Nurettin'in amca ve yengesi)

Nurettin'in yeğenlerinin siyaset ile uğraşmasına rağmen bir tanesi Ankara Hukuk fakültesini bitirdi ve sıkılı yumruğuyla devrim ve demokrasi söylemleri içinde olması umutsuzluk içinde bir umut. (Kuzeni)

Bizler anne ve babalarımızın söylediği dikkatli olun uyarısı karşısında bugün çocuklarımıza yapmayın denmesi AKP'nin yarattığı korkunun ifadesi. Nurettin korkmamayı yaşamında öğrendi. Sakin, çalışkan ve öğrenmeye çalışan bir genç olarak kitap okumayı severdi. Nurettin'in gelişiminde amcası Aydemir abinin rolü büyük. (Aydemir Altaylı Nurettin'in bir diğer amcası ve kitaplar içinde yaşayan bir çınar.) Marks'ı, Lenin'i ve klasikleri okuyan biri olarak okutmayı da seviyordu. Nurettin amcası Aydemir abiyle sıklıkla birlikte oluyor ve sohbet ediyordu. Kitapları Nurettin okudukça ve okuduklarını amcasıyla yaptığı sohbetlerde (bunu Nurettin hep yapardı) derinlemesine anlamaya çalışırdı.

Fatma Altaylı 1975-76 yıllarında Samsun'da İlerici Kadınlar Derneği başkanlığı yapmış ve kadın örgütlenmesinde sorumluluklar almış biri olarak geçmişte siyasi faaliyetlerde erkek egemen yaklaşımlar ne derece etkindi ve kadınların, kız çocuklarının gelişiminde etkileri ne oldu diye sorduk. "Kadınlar bir konuda bir şeyleri tartışırken o dönem önder olan erkeklere danışarak ve onların kararlarını uygulayarak adeta icazet alınması gibi çalışıyorlardı ve bu beni rahatsız ediyordu." demesi üzerine 75 sonrası kadınların neden örgütsel olarak yukarılara çıkamaması daha anlaşılır oldu. "Bu yanlış anlaşılmasın, elbette siyaseten daha bilgili insanlara danışmak ve onların görüşlerini almaktan bahsetmiyorum burada düşünce empoze edilmesi ve kadın hareketine erkeklerin önderlik etmesi mantığını eleştiriyorum." Başlangıçta Karadeniz kadınlar derneği olarak çalışmalara başlanıp daha politik yapı olan İKD'nin (1975 - 1976 yılları) çalışmalarına katılması sonrası nasıl grupçu baskı ve etkiler yaşadığını da anlattı.

Nurettin ilk ve ortaokulu babası Ziya abinin subay olması nedeniyle Balıkesir ve ilçelerinde okudu. İlkokulu Edremit, ortaokulunda Sındırgı ve Balıkesir merkez'de okuyan Nurettin liseye Samsun'da başladı ve 1970'lerde tüm ülkede olduğu gibi lisede de yükselmeye başlayan devrimci fikirler ile yakından ilgilendi. O dönem daha siyasi olan TİP ile yakınlığı olan amcası Aydemir'in kitapları ile tanışması ve okuduklarını amcasıyla sohbetlerde daha iyi anlamaya çalışması onun disiplinli ve çalışkanlığının da ifadesiydi. TKP Samsun için geçmişi önemli bir şehir ve Zehra Kosava'nın da yaşadığı, örgütsel faaliyetlerin olduğu, Nazım Hikmet'in de ara sıra geldiği bir şehir. Okuduğu Ondokuzmayıs Lisesi de 68'lerde düşünceleri nedeniyle sürgün edilen Hasan Kıyafet (İngilizce öğretmeni) ve Nazım Bayata (felsefe öğretmeni) için öğrencilerin ders boykotu yaptığı okul, aynı zamanda Giresunlu olan ve 68 öğrenci hareketinde önemli yeri olan Harun Karadeniz'in de okuduğu lise. Nurettin 1972 yılında tüm ülkede olduğu gibi Samsun'da da Deniz Gezmiş ve arkadaşları için yürütülen imza kampanyasına aktif olarak katılmış ve okulunda, mahallede ve Samsun genelinde imza toplamıştı. Bu ondaki devrimcilere karşı duyarlılığın nasıl geliştiğini de gösteriyordu.

Dört erkek kardeş olan Nurettin ailenin ikinci çocuğu. Olayın olduğu gün eve iki arkadaşı tarafından yaralı şekilde gelip salonun ortasına uzanması ve ardından baş ağrısı nedeniyle acil olarak özel bir hastane olan Başoğlu hastanesine kaldırılması bu iki arkadaşı yanı sıra bizler tarafından oldu. Tüm gece ailecek başucunda bulunduk. Hayatını kaybetmeden önce bana son sözleri "kahrolsun faşistler" oldu. Cenazesi aile mezarlığı olan Çarşamba'nın Kızılot köyü mezarlığına götürüldü. O tarihte hem yerel seçim süreci olması hemde Samsun'da ilk siyasi cinayet olması nedeniyle tüm sol gruplar, CHP'liler ve halk tarafından elli bini aşkın insanın katılımı ve faşizmin lanetlenmesiyle Nurettin'e son görev yerine getirildi.

Nurettin aile için ve hepimiz için önemli bir kayıp. Çocuğum gibi severdim. Hatta o tarihte bir gazeteci benim fotoğrafımı annesi diye yazarak gazeteye göndermiş ve basmışlardı. Annesi Melike abla zaten olayda yıkılmış ama sonraları sizlerin Nurettin'e sahiplenmesiyle içinde buruk sevinç yaşamıştı. Nurettin çocukluğunda çevre ilişkisi ve aile çevresinde sevilen çocuktu. Ondaki okuma ve araştırma merakı siyasi olarak kavrayışında ve gelişmesinde de etkili olmuştu. Özellikle amcası Aydemir'in okumalarda ve araştırmalarında Nurettin için bulunmaz bir kaynaktı. Hangi kitabı okusa (ki genellikle Marksist ve Sovyet edebiyatı ve siyasi eserlerdi) sorularını amcasına sıralar ve aldığı cevaplar ile ufku daha da açılmış olarak yeni okumalara başlardı. Bu onda disiplinli okumayı, araştırmayı ve

siyasallaşmasını getirdi. Elbette başka etkenler olabilir ama daha çok biz Aydemir abiyle Nurettin arasındaki kitap ilişkilerine tanık olduğumuz için bunları söyleyebiliyoruz.

Bu söyleşi için Fatma ablaya ve Özdemir abiye (amcası ve yengesi) teşekkür ederiz. 18 kasım 2022
samsun

Dava insanı ve davasının insanı olmak!

A. Cihan Soylu 30 kasım 2023 evrensel

Son dönemlerde çok daha sık olmak üzere sermaye partilerinden bazısının yöneticileri -örneğin Meral Akşener- “dava arkadaşlığı” söylemine başvurmaktadır.

Dava arkadaşlığı-dava yoldaşlığı söylemi, kimin tarafından başvurulduğundan bağımsız olmamak üzere önemli bir ideolojik siyasal ve pratik anlam ve tutumu ifade eder. Ancak bu ifade ve söylem de bütün öteki kavram anlamları gibi bağlandığı iktisadi-sosyal sınıfsal “anlam” ve ilişkilerle de koşulludur. Bir burjuva partisinde örneğin “dava”, sermaye düzenine hizmet nöbetlerinde başarılı olma ve karşılığında emek gücü sömürsüyle yaratılan toplumsal artı değerden mümkün en fazla yararı salt ekonomik sahada değil pratik politik (sosyal statü vb.) alanda da sağlamayı kapsar. Bu genel bağlayıcılık zemininde burjuva partileri birbirleriyle belirli bir rekabet ve yarışı da içermek üzere çalışırlar. Kuşkusuz hareket ettirici olan emek gücünün sömürülmesi aracıyla kâr-faiz-rant getirisi düzeni-sisteminin varoluşunu sürdürmesidir. Rekabet her şeyden önce ekonomik alanda ve o zemin üzerinden şekillenir. “Dava”, kapitalist üretim ilişkilerinin ve bu ilişkilerin korunmasıyla görevli ve işlevli devlet aygıtı-düzeninin sürdürülmesidir. Bağlılığın ve sadakatin genel bağlayıcı “ilkesi”, yani dava arkadaşlığı bu zemin tarafından belirlenir. Ne var ki rekabete ve çıkara dayanan bir sistemin “İnsanı insanın kurdu durumuna getirmesi” kaçınılmazdır. Örnekleri saymakla bitmeyen sermaye partileri içi çatışma, rüşvet, kayırmacılık, yağma, yolsuzluk, “dava arkadaşlığı”nın burjuva koşulları ve zemininde kaçınılmaz şekilde ürer ve burjuva politikacılarıyla parti gruplarını birbirine düşürür-hatta kırdırır. Kapitalist burjuva çıkarı “aile” ve “kardeş” bağlarını da politik mücadele birliğini de berhava eder. Buna rağmen burjuva parti sözcüleri-yöneticileriyle din bezirganı rant yiyicilerin “dava”- “kutsal dava” söylemi, özellikle de yandaş kitlenin yanılılarıyla etki altında tutulması için devam edip gider.

Dava arkadaşlığı-yoldaşlığının gerçek anlamını bulduğu alan, sömürü ve baskının olmadığı bir yeni dünyanın yaratılması için yürütülen mücadele alanıdır. Orada çünkü mülk edinmek için birbirinin kurdu olmaya; bireysel çıkara, entrikaya yer yoktur. Mülksüzleştirilenlerin mülksüzleştirilmesi ve tüm üretilen zenginliğin sömürden arınmış/arındırılmış tüm insanların mülkü olarak işlev gördüğü bir dünya “düşü”, o alanda gerçek bağlayıcı ortak ideali oluşturur. İnsanın insanı sömürmediği yer ve düzende, sömürü ürününün pay edilmesi için kavgaya da olmayacaktır.

Böylesi bir ülke ve dünyanın yaratılması için mücadele edenlerin dava yoldaşlığı, idealizm suçlamasını göze alarak söylersek-kutsaldır ve erdemlidir. İşçi sınıfı ve emekçilerin sömürü ve baskıdan kurtulması için ölümü dahi göze alarak mücadele edenlerin kişisel çıkar peşinde olmadıkları-kişisel çıkar için birbirlerini boğazlamadıkları/boğazlamayacakları o denli açıktır ki buna ülkede ve uluslararası alanda binlerce örnek gösterilebilir. Bazen devrimci emekçi basınında birkaç cümleyle yer alan bir haber, bir anma toplantısı, bir yıl dönümü açıklaması, bu türden adanmışlıkların örneklerinden bazısını güncel genç okurun bilgisine sunarken on yılların yoldaşlığının deneyimine sahip olanların da anılarını yinelemiştir olur.

Metin İlgün’ün, Nurettin Altaylı’nın, Namık Tarancı’nın, İsmail Gökhan Edge’nin ölüm yıl dönümleri vesilesiyle Evrensel’de yer alan haber yazılar bu türden örnekler arasındadır. Dava yoldaşlığının bu ölümsüz militanları, bedeni ve zihni güç ve yeteneklerini halkın kurtuluşu için mücadeleye seferber ettiler. THKO’nun genç bir devrimci militanı olarak gittiği bir randevu sırasında polisçe gözaltına

alınarak işkenceyle katledilen İsmail Gökhan Edge, dava yoldaşlığının ölümsüz örneklerinden birini sergilerken onun katledilmesi, Halkın Kurtuluşu gazetesi başta olmak üzere dönemin devrimci basın-yayın organlarıyla örgütü tarafından ülke düzeyinde kitlesel protesto kampanyasına dönüştürülmüş; toplamında on binlerce kişinin katıldığı mitingler yapılmış; siyasal cinayetleri ve işkenceleri protesto kampanyasıyla ülke düzeyinde siyasal mücadelenin yükseltme ve yaygınlaştırmasına çalışılmıştı.

Nurettin Altaylı'yı 1969-75 dönemi Ankara devrimci gençliğinin ileri çıkan unsurları yakından tanır. Türkiye Milli Gençlik Teşkilatının (TMGT) Kızılay'da, Yenışehir İşhanı'na yakın sokaktaki mekanında yapılan tartışmalardaki hoşgörülü-dostça tutumu, "Gönül yıkmadan görüşlerini kararlıca savunması" yaşayanlarca anımsanacaktır. O dönemde 12 Mart faşist darbesinden güç alan ülkücü faşist komandoların polisle birlikte sürdürdükleri saldırılara karşı her direnişte Altaylı yer almış; arkadaşlarını koruyucu ve paylaşımcı tutumuyla dikkat çekmiş ve güvenilir bir yoldaş olmuştur. Faşist katiller onu Samsun'da katlettiklerinde, ülkenin diğer çok sayıda kentlerinde de faşist saldırılar devam etmekteydi. Ayhan Gökdemir, Yusuf Metin, İsmail Gökhan Edge, ondan önce ya da sonra pusularda ve işkencelerde katledilenler arasındadır. Onlardan yıllar sonra, Gökhan Edge'nin işkencede katledildiği Diyarbakır'da, devletin kontra tetikçileri, bir sabah vakti erkenden Namık Tarancı'yı öldürdüler. Sağcı-tarikatçı katillerle sol maskeli provokatörlerin çok sayıda devrimci sosyalisti bedenlen yok ederek devrimci mücadeleyi zayıf düşürmeye ve önünü kesmeye çalıştığı biliniyor.

Ama devrim davası ve onun yoldaşlığı, mücadelenin nesnel dayanaklarıyla önlenemezliği nedeniyle bir ölümsüzlüğü de var ve olanaklı kılar. Ona bağlılıkta kararlılık gösterenler sömürülen sınıf ve ezilen toplum kesimlerinin mücadelesinde manevi varlıklarıyla yaşamaya devam ederler. Bundandır ki Metin İlgün, Şeref Aydın, Gökhan Edge, Yusuf Dal, Namık Tarancı, Nurettin Altaylı'nın da aralarında yer aldığı eylül-ekim-kasım aylarında yitirdiğimiz dava yoldaşlarımız bizim sosyalizm mücadelemizde, bu mücadele kararlılıkla, yenilenerek ve daha ileriden sürdürüldüğü sürece var olmayı sürdüreceklerdir.

BİR YOLDAŞ: Nurettin Altaylı. Öyle demişti burjuva gericiliğin temsilci 12 Mart cuntasının generali "toplumsal gelişme, ekonomik gelişmeyi aştı". 60'ların ortasından itibaren Özerk-Demokratik Üniversite talepleriyle başlayan öğrenci hareketleri, ülkenin başta ABD olmak üzere, emperyalistlere sonuna kadar açılmasıyla anti-emperyalist bir nitelik kazanmıştı. İrili ufaklı işçi eylemleri, dört bir yanda üretici köylü miting ve yürüyüşleri hız kazanmıştı. 6.Filo eylemleriyle birlikte gerici-faşist güçlerin saldırıları artmış gençlik önderlerinin katline kadar uzanmıştı. Halk hareketi yükselişteydi, 15-16 Haziran işçi kalkışması son örnek sayılabilir. Gençlik yasa dışı ilan edilmiş, aranır hale gelmişlerdi. Yolu yoktu silahlı eylemlere yöneldiler. Banka soygunları, konsolosluk ve üslerde görevli ABD-İngiliz subayların kaçırılmaları... Süreç; Nurhak, Kızıldere, idamlar ve işkencede öldürmelerle sona erdirilir! 'her şey bitti' derler... lakin her şey bitmiş midir? Aydın Çubukcu yakalandığında yakasına yapışan subayın söylediği sadece düşmanlık ifadesi değil, derin bir korkunun dış kapının son mandalına dayandığını da itirafıdır; 'ulan sarımsak eken köylüyü bile yürüttünüz'... 73'den sonra belki de hiç susmayan 'o türkü', rüzgar gibi yeniden esmeye başlayacaktır. Her evde 'Bizim 68' gençlik önderleri baş köşelerde yerlerini alır, efsane için yola çıkmayanlar efsaneleşir, halk kahramanı haline gelirler. İşçi grev ve direnişleri boy veriyorken, üniversite gençliği dünü bugüne bağlayacak mücadele seçenekleriyle teorik ve bilimsel arayışlara girerken, işçi eylemleriyle DİSK yeniden toparlanmaya başlamış, eğitim emekçileri TÖB-DER'i yaratmış, sol-sosyalist örgütler hızla çoğalmaktaydı. Nurettin Altaylı 'zorunluluğun bilinci'ni kavramış, halkdan yana tavrını koymuş, devrimci önder olarak bu dönemin öne çıkardığı bir gençtir. Haziran 75 de Samsun SSK hastanesine çalışmaya başladım. 73 Son aylarında Çankırı'da 'sol'cu olmuş, Sağlık Koleji bitince kısa süre Antalya-Kaş ve ardından Samsun'a gelmişim. Öylesine geçiyordu günler, MC iktidardı ve şiddet hızlanıyordu. Deniz'lerin örgütünden bir arkadaşla tanışmak ister misin? demişti birisi. Aylardan Kasım, çiseleyen yağmur altına bir saat kadar dolaştık Nurettin'le Samsun sokaklarında. THKO adı belki bir kere geçmiştir. Bu aynı zamanda solculuğa veda değilse de başka bir dünyanın kapısının açılması öylesine heyecan doludur benim için.

Bir araya geldiğimizde Kapitalizmin işleyişi, üretim araçlarının özel mülkiyeti ve neden İşçi sınıfı (Proletarya) gibi konuları ilk defa derinlemesine ondan öğreniyordum. Merkez yayın organı 'YOLDAŞ'ın birkaç sayısı beni daha ileriye götürmüştü. Bir-kaç ay sonra Şubat 76 haftalık "Halkın Kurtuluşu"yayına başlamıştı. Bu kitlelere ulaşmanın önemli bir aracı ve mihenk taşıydı. Bir keresinde beni göndermişti Havza'ya gazeteleri almak için, nasıl sevinmişim. Unutulamaz. Her yan-yana gelişte yeni bilgiler ediniyor ve elbette bunları günlük yaşam da değerlendiriyordum. 8 Nisan'da Ankara'da 3 devrimci öldürülmüştü, Burhan Barın, Eşari Oran ve Hakan Yurdakuler. Çok kalabalık antifaşist gösteriydi. Nurettin'i gördüm bir ara 'yoldaş bak kimle yürüyorsun 'demişti, işaret ettiği iki genç kadının arasında yürüyen Behice Boran'dı. Elbette saygıyla baktım. Haziran 76 da iki THKO militanı işçi genç Antep Düztepe'de yerle bir edilen evde öldürülür, İlhan Emre, M.Ali Özpolat. Sadece üzüntülüydür, derin acı duyarız, ağzımızdan neredeyse tek kelime çıkmaz, Yoldaşlar 30 saat direndi gibi övünmeye düşmeyiz...76 kasım'da İ.Gökhan Edge Diyarbakır'da işkencede katledildiğinde de aynı duyguları yaşarız. Ayını tam anımsamıyorum (Haziran-Eylül 76 arası olabilir), Samsun'da Anti-faşist Yürüyüş ve miting yapılacaktır. KSD (Kurtuluş Sosyalist Dergi) hareketiyle görüşmeleri Nurettin yürütür. Hiç bir sektör ve sol hataya düşmeden katılma kararı almışızdır. (sosyal emperyalizm ve Sosyal faşizm sloganları atılmayacaktı) çok yerinde bir karardır. Çiftlik cadde ve sokaklarında Halkın Kurtuluşu yazıları görülmektedir. Nurettin, ulusal ve Kürt sorunu konusunda hiç taviz vermez. Kayıtsız ve koşulsuz "ayrı devlet kurmayı" da içeren ulusların kendi kaderini tayin hakkını savunmuştur.'bu sorunu sosyalizmle çözeriz, ya bize karşı cephe alırlarsa' gibi sapmalara düşmeden. "Milletler özgür, Halklar birlik olmalı" Kürtçe sloganını çok kullanırdı. Bu bile sonraki yıllarda çalıştığım alanlarda Kürt kadın-erkek emekçilerle ilişkilerimde hep ön açıcı olmuştur. 77 Mart ayında askere alındım.4 ay Samsun'da eğitim görecektim. 2 Ay gibi bir aradan sonra hafta sonları görüşmeye başladık, o günlerdeydi şimdi adı unutulsa bile 'hizip' hareketinin ortaya çıkışı, Nurettin bunda da tavizsizdi. 77 Taksim 1 Mayıs katliamından sonra az görüşebildik. 'Faşizme ölüm.Halka Hürriyet"diyerek ayrıldık. Ben İstanbul'a dağıtım gittim. 19 kasım 1977. Çamlıca Askeri Hastane Karargah bölümünde akşam haberleri...'kahrolsun faşist diktatörlük', kendiliğinden düşüyor dudaklarımdan. Etrafımı çevreliyor Kürt gençleri, 'ne oldu İbrahim çavuş' biri su, çay, birisi sigara veriyor... olamaz falan demiyorum. Gerçek olan Nurettin'in katledildiğidir. Hafta sonları arada gittiğim İstanbul. YDGD'den ayrıntılar. Halkın Kurtuluşu ön sayfada Melike annenin çığlığı... Geriye dönüp baktığımda 'o günden geleceğin insanı'nı görüyorum. Ne çok şey kattın sosyal-siyasal yaşamıma Nurettin. Bir büyük kentin emniyet belgelerinde kalsa da "kod adı Nurettin", O hiç bitmeyecek mücadelemizde, ince gülüşüyle, koltuk altında Halkın Kurtuluşu gazeteleriyle anımsanacak ve anılacaktır.A.Yücel dizeleriyle bitirirken Nurettin ve Yoldaşlara ŞAN olsun.saraylar saltanatlar çöker kan susar bir gün zulüm biter menekşelerde açılır üstümüzde leylaklarda güler bu günlerden geriye bir yarına gidenler kalır bir de yarınlar adına direnenler... İbrahim Çakaloğlu Nisan 2022 Sinop.

İ l k Acı (berker'in yazısı)

Kanlı karanlık yaşama hazırlanan sisli zor günlerdi.

1961 de kurulan TİP halktan yana sol söylemlerle TBMM ne 14 millet vekili sokmasından ürken hüküm sürmekte olan sağ kesim emperyalist beslemesi Kominizimle Mücadele Derneğini aktifleştirerek uyguladığı ırkçı faşizan yöntemlerle yetinmeyip seçim yasasını değiştirdi. Yandaşı sağ kesimin silkinip kendine dönmesi için CKMP ele geçirilip

1969 da MHP kuruldu ve milliyetçilik dürtüsü ile kışkırtılan gençler ülkücü ismi altında örgütlendi Asker kökenli Dünder Taşer yönetimi altında kamando kamplarında yakın dövüş ve silah kullanımı eğitimi verilen gençlerin aşırı milli duyguları kışkırtılarak saldırgan davranışlara hazırlandılar. Artık ülkücüler kendilerinden olmayanlara " Moskof Komünist " diye saldırırken soldaki gençlerde ülkücüleri Faşist diye isimlendirdiler.

Kemalizmi hafife alarak altıok ideolojisini tarihsel anı sıradanlığına indirgeyip slogan afişçiliğine çeken CHP yi dinamik gençlik terk etti.!

Faşizan baskı yöntemleri ile sindirilemeyen TİP, seçim yasası değişimi ile meclise girişi engellenince dolandığı dergicilik ve güçsüz mitinglerde pasifleşti. Devrimci sosyalist ideolojiden kopup Sovyet Rusya revizyonizmine savruldu. Böylece ,geleceğe bakışı bulanık, tam bağımsızlıktan yana olanlara hor bakan bu parti de gençliğini yitirdi.

Sosyal ve siyasal yapısını halk karşıtı emek sömürgeci gördükleri mevcut zorba düzen karşıtı dinamik gençler emekten yana hakça paylaşım yapılan tam bağımsız bir ülke özleminde idiler. Kitaplara sarıldılar; Dünya bilimsel sosyalist teorik yayınlarından ve devrimlerini başarıp ülkelerinin yönetimine geçmeyi başaran önderlerin eserlerinden bilgilenmeye, savaşım yöntemlerini pratikte denemeye başladılar.

Oluşan geniş bilgilenme olanağı, teori ve pratik yorum tartışmalarını da beraberinde getirdi. Türkiye'nin sosyal ve siyasal yapısına aldırmaksızın eylemleri yönlendiren bu tartışmalar Milli Demokratik Devrimciler (MDD) ile Sosyalist Devrimciler (SD) olarak solda bölünmeye neden oldu. Bu ortamı iyi değerlendiren CIA kontrolündeki MİT solu üç-beş kişilik FAKOcu gruplaşmaya varıncaya kadar parçaladı.

Yine de MDD cı ve SD cilerden dimdik ayakta kalanlar oldu ve örgütlü eylemlerini sürdürerek dergilerde fikirlerini savundular.

ÇHC ile SSCB arasındaki ideolojik- pratik ayrılık Sitalin'in ölümü ile Sovyet Rusya'nın sosyalizimden koparak emperyalist saldırganlığa yönelmesi Türkiye solunda yeni bir bölünme getirdi. Halkın Kurtuluşu (Nurettin Altaylı), Halkın Yolu (İlyas Özcan), Halkın Birliği , Halkın Sesi (Benimde içinde bulunduğum Aydınlık) benimsedikleri MAO Zedung'un bilimsel sosyalist

fikirlerinin yol göstericiliğinde Sovyet Rusyayı sosyaL Emperyalist olarak eleştirmeye başladılar. Bu fikirsel yakınlık (aramızda örgütsel ve eylemsel ayrılıklar olsa da) Nurettin Altaylı ile tanışmamı kolaylaştırdı ve bir iki kez yanıma İlyas Özcanı da alarak üçlü dost sohbetleriyle ayrılıklarımızı gidermeyi denedik ama olmadı

Açtığım Arkadaş Kitaplığı'nda Dünya sol yayınlarını ve edebiyat klasiklerini satıyordum. Samsunda tek olduğumdan tüm sol kesimin gereksinimlerini karşılayan uğrak yeri olmuştum. Nurettin arkadaş Ankara'da yüksek öğrenimini yapıyordu Samsuna geldiğinde örgütsel çalışmalarını sürdürürken kitaplığa da uğruyordu. Bir gün özel istekte bulundu " Halkın Kurtuluşu dergimizin posta kanalı ile elimize geçmesi polisin işine yarıyor . Kitaplık ticarethane görünümünde olduğu için buradan satışının sakıncası yoktur sanırım. Eğer olur dersen önemli bir yardım sağlarsın" dedi. Olur dedim ve uzun süre kitaplıkta Halkın Kurtuluşu satıldı.

Belediye reisi seçimleri hazırlanıyordu. Şehirde tatsızlık vardı. Bir gurup, CHP'nin reis adayının propaganda bürosunun camlarını kırmışlardı. Suratlar asılmıştı.

O acı gün kitaplığın bulunduğu sokağın ana caddeye bağlanan köşesindeki genç birikimi gözüme takıldı. Gruptan ayrılan Nurettin yanında bir arkadaşı (halen Samsunda) ile dükkana geldi. Fazla konuşmadık ,yanındaki arkadaşının koltuğundaki kitapları bırakmayı rica etti . Birazdan alacak diyerek gttiler. Kitaplar eğitim fakültesi kitapları idi. Eylem yapacaklarını anladım, ama hazırlıksız aceleye gelen önemsiz bir gösteri eylem izlenimi edindim.

Birkaç dakika sonra caddede karmaşa başladı, bağışmalar oluştu. Hemen dışarı çıktım . "Reis adayı Vehbi Gülün ülkücüleri eleştirici slogan atan gençlere saldırdılar gençler kaçıştı ama birisini yakalayıp sopalarla çok kötü dövdüler" diye mırıldanmaları duyunca caddede bulunan tanıdığım mühendislik

bürosu gittim. Sorduğumda “faşistler saldırdı kötüyüm” diyen Nurettinin kafasından ağır yaralandığını ayakta durmakta zorlandığını, eve gideceğini yardımın gerekmez diyerek ayrıldığını söyledi. Biraz sonra ambulans ile hastahaneye götürüldüğünü ama yolda canını yitirdiğini öğrendim.

Ertesi sabah hastanenin avlusunu dolduran kalabalıkta her fraksiyon ve halktan kişiler vardı. Halkın Kurtuluşundan olanlar liderlerini kaybedişin şaşkınlığı içinde bir köşeye çökmüş

ya da üç beş kişilik guruplar halinde ayakta sesiz bekliyorlardı. Bir ara göz özürü nedeniyle Kör Sabahattin denilen CHP ilçe başkanı Halkın kurtuluşundan olanlara emniyete gidip şikayette bulunmalarını telkin ediyordu. Hemen karşı çıktım; Eğer giderlerse kavgaya katılmaktan tutuklanacaklarını Emniyetin ülkücüleri tutuklamayacağını anlattım. Sabahaddin “ ben onları emniyetten alırım deyince ona da “ Sen kime güveniyorsun ordan adam almaya değil teslim etmeye yol tutuyorsun” dememe cevap veremedi çekildi. Emniyete giden olmadı.

O arada bir de Ne Amerika Ne Rusya ” sloganından Rusya çıkarılırsa bütün solcuların cenazeye katılacaklarının istendiğini bana duyurdular. Şaşırdım, böylesine saygısızca bir istek

sıradan insanlık için bile ayıp kaçacak bir ahlaksızlıktı. Kurtuluş grubu önderlerinden Necminin yanına gittim . “ ortada faşist bir cinayet var, Nurettin bu slogan uğruna mücadele ederken öldürüldü, böyle cıvık bir istek devrimci tutum olamaz , insanlığa da sığmaz dediğimde “Biz katılıyoruz, istek TİP’lilerden “ sözünü “ Laz İsmailin enikleri katılmasalar da olur diye yanıtlayıp ayrıldım

Samsun’da işlenen ilk siyasi cinayetti. Kanlı musluk açılmıştı. Her sokakta kan vardı Yetinmediler. Sıkı yönetimle zulüm ve katliam başladı. Kuzguni kara yürekleri sardı...

Nurettin arkadaş önderlik yetenekleri olan güven verici devrimci bir gençti. Örgütlemekte başarılı mücadelede aktif ve sert bir önderdi. 45 yıl geçti. Bunları yazarken içim buruk ,yüreğim sızlıyor. Tanıyanlarca unutulmaz sanırım.

, Mezarı kızıl çiçeklerle ışınsın !... Berkiyar Baykan

savrulurken zamandan

zamana,

aralanmayan karanlığın

katmanlarına

sızabilen gün ışığının her

zerresinde sen hep varsın.

gözlerini henüz açmadan,

el yordamıyla yaktağın

cigaranın ateşinde mi

başlardı gün?

gün, soluk soluğa yaşıyordu

yazardın sen şiirini

kardeşliğin, arkadaşlığın

öylesine ince, yalın

arkadaş, ne çok özlüyoruz seni bilsen,
hiç tükenmeyen bir pınar gibi kanıyorsun
ağıyorsun zamana...

Behice Çağlar (Ankara'dan okul arkadaşı)

(21 Kasım 1999 tarihli Evrensel'de "Yoldaşım Nurettin Altaylı anısına" olarak yayınlanmış)

45. Yıl dönümünde Nurettin ve yoldaşları anarken görevlerimiz,

Her birinin anısı ve mücadelede bıraktığı izler bugünlere bırakılan ertelenmez görevler niteliğinde olduğunu unutmamalıyız. Bu gün Nurettin'i 45. Yılında anmak için bir araya geldiğimizde bu duygular üzerinden konuşmak istiyorum. O günlerin en unutmamamız gereken şeylerin başında yoldaşlarımızın başucunda yaptığımız antlar ve verdiğimiz devrime dair sözlerdir. Oysa hem dünyada hemde ülkemizde, Sovyetlerdeki glasnostsun etkisi ve 80 yenilgisiyle yaşadığımız bilgi karmaşasında Leninist örgütlenmeden uzaklaşılması neredeyse "ağzı yananların" yoğurt yememesini getirdi.

Siyasi ve sosyal mücadelenin sınıfsal temeline bağlı olarak gerek bilinç, gerek ise bunun sonucu örgütlenmenin önderleri durumundaki her bir kaybımızın bizler açısından önemi duygusallıktan öte yoldaşlığın ifadesi olarak değerlendirilmelidir. Onların her biri atılganlığı, önderlikleri, çalışma, disiplin ve çabaları ile nasıl olunması gerektiğini ortaya koyarlarken yerel ve evrensel sınıf mücadelesinin derslerini de anlatır gibiler. Kişisel anlatımlarımızda her biri için nasıl yiğit, fedakâr ve onurlu oldukları satır, satır anlatılırken bazı gerçekleri unutmamamız gerekir. 70'lerin devrimci önderlerinin Sovyetlerin, demokratik ve sosyalist halk devletlerini yaratan devrimcilerin ve işçi, köylülerinin mücadele ve örgütlenme deneyleri üzerinden var oldukları gibi, bugünler de bu deneylere ek olarak 70'lerin mücadele ve örgütlenme deneyleri üzerinden dersler çıkartarak günümüz sınıf mücadelesinde demokrasi ve sosyalizm amaçlarına ulaşmaya çalışmaktadır.

Her yıl tekrarlanan ve bizler için değerli olan insanların kaybı hakkında yapılan anmaları ve yazıları gördüğümde artık kanıksanan ve "sıradanlaşan" duyguların egemen olduğunu görüyorum. İçimizde yaşadığımız duygusal bağılıkların ve Onlara duyduğumuz saygı ve sevgi inanıyor ve biliyorum ki, bizler için çok önemli. Ancak bir kelimeyi de hatırlatmak isterim, "alışmak". İşte bir çeşit geri adım atılmasını da sağlayan bu kelime yaşadığımız duyguların ve düşüncelerin doğru tepkisini gelişen süreçte ortaya konmasını da engelleniyor.

Öncelikle kaybettiğimiz her bir arkadaşımızın nasıl bir mücadele ve örgütlülük içinde bu sonucu yaşadıklarını bir kenara bırakıyoruz çoğu zaman. Aslında burada kendi yaşadığımız mücadele ve örgütlülüğümüzü de bırakmış oluyoruz geride. Oysa o zaman dilimi içinde yaşanan örgütsel ve mücadele çizgisi anlamında tecrübelerin geleceğe ışık tutan önemli birikimleri de içinde barındırdığını biliyoruz. Biliyoruz ama bu birikimleri olumlu ya da olumsuz sonuçlarıyla bu günlere aktarabiliyoruz mu? Mücadele geleceğe ders bırakmak için verilmiyor, o an içinde doğru bildiğimiz örgütlenme ve bu örgütlülüğün önderliğinde verilen mücadele istenilen amaca ulaşmak için yapılması gereken olduğunu da biliyoruz. Bu gün de öyle değil mi? Mücadele ve onu başarmak için bir arada olabilmek yani örgütlenmek, ortaya çıkan sorun ya da sorunlar karşısında çözebilmenin araçlarıdır. O anki bilinç, anlama ve ne, nasıl, niçin sorularına yanıt olabilecek sonuçları eşit, adil, özgürlük kavramlarıyla yoğurmuş bir süreci örgütlü olarak yürütebilmek insan olmanın sonucu değil mi?

Onların her biri nasıl ki halkın ve işçilerin önderliğini yapmayı ve yine halkın ve işçilerin örgütlenmesini amaçladığı gibi bugünde kesintisiz süren bu mücadelenin parçası olarak Onların tecrübe ve çabalarını günümüzün şartlarına ve durumuna uygun olarak hayata geçirmek gerekir. Yaklaşık bir ay önce İstanbul'da yine başka bir yoldaşımızın Ekrem Ekşi'nin anmasında alınan yolu düşündüğümüzde bugün

ki örgütlenme ve mücadele içindeki gençlik ve partinin sahiplenmesi gibi her bir yoldaşımızın ve özellikle bugün andığımız Nurettin'in de parti ve gençlik önderliğinde anmayı sağlamak doğru olmalıdır. Çünkü Onların her biri bugün nasıl mücadelede ve içimizde yaşıyor diye haykırıyorsak, Onları anmak ve yaşatmak daha çok bu mücadele içindeki gençlik ve partililerin bir görevi olmalıdır.

Yine bugün devlet ve iktidar konusunda önümüze çıkan sorunları çözebilmek için halkın devrimci ve demokrasi isteyen örgütlerinin oluşturduğu 3. cephe olarak nitelenen ve sınıf mücadelesinde halk demokrasinin unsuru olabilecek bir program ile süreci örgütlemeye çalışan örgütlerin itici gücü olmaya çalışan işçi sınıfı partisinin içinde mücadele vermeye çalışmak zorunda olduğumuzu da görmeliyiz. Nurettin ve kaybettiğimiz tüm devrimci ve yoldaşlarımızın sınıfa ve halka sorunlarını çözmek için verdikleri mücadelede yitirmemiz bugün verdiğimiz mücadelede yaşadıklarını haykırmamız ve Onların bizlere bıraktığı sorumluluk bu örgütlülüğün unsurları olmamız gerektiğini dayatmaktadır. Çünkü onların her biri örgütlü duruşun en güzel örnekleriydi.

Bu arada öncemiz ve geçmiş örgütlenmemiz içinde bulunan yoldaşlarımızı her yıl dönümlerinde giderek "sıradanlaşan" anmalar ile değil Onların da taşıdığı direngen, mücadelecı, örgüt bilinç ve inancıyla bugün sınıfsal mücadelenin gereği olan işçi sınıfı partisi içinde ve etrafında olmamız kadar doğal ve doğru olan davranış dışında olmamalıyız. Kayıplarımız, yitirdiklerimiz sadece kişilerden ibaret olmasa da, o anki bilinç ve düşüncelerimizle doğru kabul ettiklerimiz için nasıl tüm çabamızla çalıştıysak, o günlerin deney ve derslerinden çıkan olumlu ya da olumsuz sonuçlar ile bugün yürütülen örgütlenme ve mücadelenin tecrübeli ve yakın tarihi yaşayanları olarak yine yarınlara umduğumuz kardeşlik, eşitlik ve özgürlüğe gidilirken sınıfın öncülüğüne inanarak örgütlü olmak zorundayız. Bu anlamda sınıfın öncü ve örgütleyici gücü olan partinin çalışmaları, programı ve genel kurullarında ortaya konulan hedefleri günlük mücadelenin de parçası olarak gerçekleştirmek biliyoruz ki örgütlenmenin bir parçası olmamız ile mümkündür.

Yine Nurettin'i 45. yılında anmak bizler için Ona duyduğumuz sevgi ve saygının gereği olduğu kadar, bugün mücadelenin genç unsurlarına O ve diğer yoldaşları anlatabilmenin de olanağını ortaya koymaktadır. Nasıl ki bir ay önce İstanbul'da Ekrem yoldaşı Emep ve Emep gençliği ile birlikte anarak ve hep beraber Gezi eylemcilerine de verilen destek ile olması gerektiği gibi davrandıysak, Nurettin için de bunu yaratabilmek hem yoldaşımızı bugünlerde yaşatabilmenin, hem de geçmiş ve geleceği birleştirebilmenin aracı olması sağlanmalıdır. Samsun halkı ve gençliği Nurettin ve diğer yoldaşları unutmadığını ve demokrasi mücadelesinde hak ettikleri yerde yaşattıkları ancak sınıfın ve önderliğinin bu geçmiş-gelecek köprüsünü kurmasıyla olabilecektir. Bunun bir görevi de o günleri birlikte yaşayan bizlerinde sırtındadır.

İnsanlık tarihinin aynı zamanda sınıflar ve bunların karşılıklı mücadelelerinin tarihi olduğu bilinciyle, yüz yılı aşkın süren bu topraklardaki insanlığın nihai kurtuluş mücadelesinin örgütlü güçlerinin oluşum ve gelişimleri aynı zamanda bugün bizlerin de yaşamsal tarihidir. 100. Yılı kutladığımız cumhuriyetin demokrasi mücadelesinden ve devrimci mücadeleden uzaklaştığında neleri yaşayacağımızı canlı olarak görüyoruz. Cumhuriyet bize feodal devlet yapılanmasının artıklarını ortadan kaldırmayı gösterdiyse de emperyalizm ile birlikte demokrasiden de uzaklaşan kapitalist sınıfların yapamadığı demokrasiyi de sağlama görevini işçilere ve onların önderliği olan partiye bırakmıştır. Bunun teorik ve ideolojik temellerini Marks ve Engels'den sonra Lenin, Stalin, Enver Hoca'nın yazılarında görebilirsiniz. Bu anlamda kesintisiz süren sınıf mücadelesin tecrübeleri ışığında bugün daha ileri ve güzel geleceğe gidebilmek, Nurettinleri ve bu şehirde, ülkede yaşadıklarımızı doğru anlayıp bugünlere anlatabilmek örgütlü olabilmenin de bir nedenidir. Yapılması gereken şey de tam budur.

Nurettin ve kaybettiğimiz yoldaşlarımızı bugün bir kere daha anarken saygı ve sevgimizi mücadelenin içinde gençlik ve halk ile birlikte olarak yaşatacağımızı söylüyoruz.